

1 Nisan 2023 Cumartesi • Sayı: 153

evrensel

ekmek ve gül

hayatı
yeniden
kuralım!

/EkmekveGül

posta@ekmekvegul.net

@ekmekvegul

/ekmekvegul

DilanU.

İÇİNDEKİLER

Tek adamı geriletip, demokrasi için birleşeceğiz.....3	Fulya Alikoç
'Bu seçimde haklarımız hedefte, kaygılıyız'.....5	Gülcem Tanır
Bıktık, değiştireceğiz.....6	Neslihan Karyemez
Eşit hakların sağlandığı bir ülke.....6	Hazal Göçmen
'Halkın yararına çalışacak yöneticiler istiyoruz'...7	
Arkadaşımızın cenazesine gidebilmek için bile mücadele ettik..... 7	
Mata direnişinin gösterdiği.....8	Adile Doğan
Örgütlü mücadeleye inandık, kazandık.....9	Nurten Yiğit
Türk Meta'le soruyoruz: bu 1 Mayıs'ta ne yapacaksınız?..... 9	
Bize parmak sallayanları unutmayaçağız, hesaplaşacağız10	
Sömürü ve tarikat arasında sıkışan hayattar...10	Gizem Çelik
Bakırköy Belediyesi kaş yaparken göz çıkardı, aşevini kapattı11	
DEÜ işçileri birliği ile kazandı.....11	
Taleplerimizi görmeyen sendikaya karşı kadın işçilerin birliğini kuracağız.....11	
Ekmeğe ve Gül için, insanca bir yaşam için kadınlar 1 Mayıs'a12	
FİLM..... 14	Hazan İlik
Sigortasız, düşük ücretli meslek öğretmenlik.....15	Evin Turgut
Romantize etmeyin, hakkımızı verin... ..15	
SINIRLARIN ÖTESİ.....16	E.Ava
Hayatı yeniden kuracak olan biziz... ..17	Nuray Öztürk-Elif Turgut
Çadirkentte kurulan dayanışma... ..18	Gülsüm Mansur
İlk günkü korkuyla... ..18	Cennet Alkurt
Yürüyoruz birlikte yarını kurmaya!... ..19	Seçil Sinanoğlu
Birlikte değiştirebiliriz!... ..19	Başak Özer
Mahalleden evlere emekle uzanan köprü.....19	Sultan Arguç
Tuzluca'yı'dan deprem notları.....20	Fatma Havsut- Eylem Kocaoğlu
'İki aydır ne gelen var ne giden'... ..21	Helin Turgut
Deprem derdi katladı... ..22	Aycan Çiloğlan
Bitkisel kozmetik hakkında notlar... ..22	
TİYATRO.....23	Pınar Çetinkaya
KİTAP.....24	Elif Ekin Saltık

Tek başına değil hep birlikte...

Yine esiyor püfür püfür umut rüzgarları... Kaç bahar geçirmişiz birlikte... Tezgâhtan tezgâha, mahalleden mahalleye, sıradan sıraya, banttan banda, elden ele geçen sözümüz, kürsümüz, sesimiz... Yayılmış dört bir yana. Kâh yanı başımızdakine umut olmuş, kâh öfkemize ses katmış, kâh birimiz kendini bulmuş satırların arasında... Bazen de aşmış sınırları, sarmış onca yaşamışlığı. "Sakin yalnız hissetme" diye diye içimizden gelen dökülmüş cümlelere. Üç beş satıra sığmaz elbet. O yüzden taşmış mücadelemize: "Yaşamak için ekmeğe, ruhumuz için gül!" diye. Tam tamına 15 yıl. Ama bu sloganı yaratan Lawrence'lı tekstil işçisi kadınlarda sembolleşen mücadele birliğinin üstüne 15 yıl... Yani 108 +15 yıl demek bu... Daha çok yol var önümüzde... Sesimize ses katmaya, birlikte büyümeye, taleplerimizin üstüne basa basa yazmaya, birbirimize el uzatmaya daha güçlü devam edeceğiz.

Umut etmeyi birbirimizden öğrendik. Yılmayı, geri adım atmayı. Ülkemizi yıllardır saran karanlığı birlikte yırtacağımızı biliyoruz. Hikayemiz daha yeni başlıyor. Yıllardır sırtımıza binen yüklerin, yaşadıklarımızın sadece seçim sandığıyla çözülmeyeceğini biliyoruz. Ama yeni adımlar atmaya, yeni pencereler açmaya, mutlak karanlığa karşı ışık tutmaya, yan yana durmaya ih-

tiyacımız var. Çözümleri en iyi biz biliyoruz. Çünkü yaşadıklarımızı en iyi biz biliriz. "Nerede bu devlet?" diye çıkan öfkeli sesimizden biliriz, emeğimizin karşılığını vermeyen, alın terimize göz diken patronlardan biliriz. Suyumuza, aşımıza, ekmeğimize el koyanlardan biliriz. "Afet" diye göz göre göre bizi ölüme terk edenlerden biliriz. Kazandığımız haklara el koyanlardan biliriz. Nafaka hakkımıza dil uzatanlardan biliriz. Bizi ayırıştırırlardan biliriz. Evet en iyi biz biliriz.

Nisan yeli bu sene başka bir umutla esiyor evet. Yeni baharların umudu yeseşiyor. Bu umutla gidiyoruz 1 Mayıs'a. Hırs ve kâr uğruna gündün güne soframızı boşaltanlara karşı gidiyoruz. Yine el ele, omuz omuza. "Yarınları kurmaya geliyoruz" diyerek, kız kardeşlik köprümüzü uzatıyoruz her bir yana...

Dergimizin nisan sayısında işçi ve emekçi kadınların 1 Mayıs'a giderken taleplerini

leri, düşünceleri ve hayalleri, dünün öfkesi, bugünün umudu, depremde, felakette yitirdiklerimizi asla unutmamak, unutturmamak, seçimlere giderken karanlık ittifakı ve tek adam rejimini tarihin tozlu sayfalarına uğurlamak üzere umutlarımızı satırlara sığdırmaya çalıştık.

Tek adamı geriletmek için üzerimize düşen sorumluluğu, hayatlarımız ve geleceğimiz için bir kâğıda mühür basıp sandığa atmaktan çok daha fazlasını yapma zorunluluğunu hatırlatıyor bizlere anayamızız.

Belediye işçisi kadınlardan, işçi kadınlara, evlerden, derneklere kim için ve nasıl bir yönetim biçimi istediğimizi tartışıyor kadınlar.

Talepleri için direnen, bu direnişten öğrenen, birliğin, birlikte mücadelenin kazandırdığını deneyimleyen işçilerin yazıları, mektupları yine yer alıyor sayfalarımızda. Oradan dünyaya, dünya kadınların hak mücadelelerine uzanıyor.

Kız kardeşlik köprüsü ile hayatı yeniden kurarken örgütlü bir dayanışmayı sürekli hale nasıl getireceğimizin yol ve yöntemlerini yeniden hatırlatırken film, tiyatro, kitap yazılarımız bir nefes aralığı oluyor.

Eşitlik, özgürlük, adalet, demokrasi için, alın terimizin değersizleştirilmediği, emeğimizin sömürülmediği, yaşamlarımızın hiçe sayılmadığı, insanca koşullarda çalıştığımız ve insanca bir yaşamı kurduğumuz günler uzak değil. Ve, tek başına da değil hep birlikte...

ekmek ve gül
posta@ekmekvegul.net

Kapak: Dilan Uğurlu/Ekmek ve Gül - Sunu görseli: Canva

evrensel

Günlük EVRENSEL Gazetesi'nin ücretsiz özel ekidir.

Türü: Yaygın süreli

Bülten Basın Yayın Reklamcılık Tic. Ltd. Şti.

Adına Sahibi: Kürşat Yılmaz

Genel Yayın Yönetmeni: Fatih Polat

Sorumlu Yazışleri Müdürü: Görkem Kınacı

Yönetim Yeri: Mehmet Akif Ersoy Cad. Mehmet Çıbıkcı İş Merkezi No: 2 K: 2 İşyeri No: 21 Şirinevler/B.Evler-İSTANBUL
Tel: (0212) 909 48 01
Faks: (0212) 654 15 04

Dağıtım: Turkuvaaz Dağıtım AŞ **İstanbul Baskı:** Kuzey Veb Ofset San. Tic. Ltd. Şti Tayakadın Mah. Yassıören Cad. No:75/1 Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 **Adana Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yeni Doğan Mh. 2108 Sk. No: 18/A Yüreğir/ADANA **Ankara Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütçü İmam Sk. 2108 Sk. No: 33 Pursaklar/ANKARA **İzmir Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Metal İşleri San. Sit. 2. Caddesi No.93 Kısıkköy, Menderes/İzmir

Tek adamı geriletip demokrasi için birleşeceğiz

Fulya ALIKOÇ

Türkiye’de son 10 yılda yapılan tüm seçimler, bir hükümet seçiyormuş gibi değil de her seferinde bir rejim, bir yönetim sistemini oyluyormuşuz hissi veriyor. Yerel seçimler dahi böyle. Bu yüzden oturmuş ve tüm mekanizmaları kendi olağan akışında işleyen bir demokrasi ülkesinde gibi geçmiyor seçim. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesiyle sınırlanarak kendi olağan dengesine kavuşmuş, sınıf çatışmasının bu denge aralığında yaşandığı, tipik bir parlamenter burjuva demokrasisi değil Türkiye’ninki. Daha çok hep bir oluş halinde, bir geçiş süreci karakteri sergiliyor son 20 yıldır. İktidarın dini referansları olan faşizan bir yönetime doğru sürüklediği, geleneksel olarak seküler özellikler taşıyan liberal söylemlerle çıkarlarını ifade eden büyük burjuvazinin olağan bir denge içinde parlamentarizmi yeniden uygulamaya sokmaya çalıştığı, büyük oranda örgütsüz olan işçi sınıfının içerisinde örgütlenme çalışması yürüten partilerin de burjuvazinin hareket alanını kısıtlamaya çalıştığı bir halk demokrasisine çekmeye çalıştığı kararsız bir demokrasi. Bu yüzden, seçime giren her bir ittifak da seçim programında bir sistem, bir rejim, bir yönetim anlayışı tanımlıyor doğal olarak.

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ FAŞİZM YOLUNDA

Cumhur İttifakı malum. “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adını taktıkları, tüm yetkilerin tek bir adam şahsında tekelleştirildiği bir sistemi savunuyor. Gerekece olarak sundukları hızlı karar alma ihtiyacının da faso fiso olduğunu en iyi 6 Şubat depremlerinde görmüş bulunuyoruz. Hızlı karar alma becerisi tek başına olumlu bir içerik muhteva etmiyor. Hızlıca ülkedeki binlerce iş makinası ve vinç operatörü iş güvencesiyle birlikte kamu yararına afet bölgesine gönderilmiyor örneğin. Ama deprem bölgesinde 650 bin konutu inşa etmek üzere, inşaat şirketleriyle, müteahhitlerle iş birliği yapmada bir hız var, yalan yok. Konutların yapımı için de süre biçilmiş; bir yıl. Ama mesela bu bir yıl içerisinde sokakta, çadırda, konteynerde her an başkaca doğal afet-

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

lerle karşılaşma riski altında olan emekçiler, kadınlar ve çocuklar için acil önlem alınması gerektiğinde işlemiyor bu hız.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonuna göre depremden etkilenen bölgelerde 226 bin hamile kadın yaşıyordu. 25 bin gebenin de 1 ay içerisinde doğum yapması bekleniyordu. Bu kadınlara ne oldu mesela? Hangi koşullarda doğum yaptılar? Şu an ne yapıyorlar? Hayatta kalabildiler mi? Anneler ve bebekler yeterli beslenebiliyor mu? Daha on binlercesi doğum yapacak, alındı mı önlemler? Nerede bu hız?

O hız nerede biliyor musunuz? Mafya-terör karışımı bir örgüte resmi kılıf yudurulmasından başka bir işe yaramayan, Kürt illerindeki ulusal mücadeleyi ve sosyalist hareketi faili meçhul cinayetlerle kırmak üzere kurulmuş olan ve kamuda varlık göstermelerine karşı olduklarını açıklamakta beis görmeyen Hür Davası Partisi (HÜDA-PAR) ile seçime hazırlık yapıyor bölgede. Hâlâ binlerce insanın barınacak yer bulamadığı, ev ev üstüne yaşamların yığıldığı, insanın etinin en yakınları için bile ağırlaştığı, düzenli gıdaya, suya ve hijyen ürünlerine erişimin olmadığı bir ortamda 4-6 yaş aralığındaki çocukları tarikatlara teslim etmede yaşıyor bu hız. Kadına yönelik şiddeti tarihten gelen eşitsizliklerin bir sonucu olduğu fikri üzerine inşa edilmiş olan ve taraf devletlere “Her alanda eşitlik sağlamakla mükellefsin, yoksa şiddeti önleyemezsin” diyen İstanbul Sözleşmesi’nin feshini rica buyuran cemaatleri etrafına toplamakla meşgul seçim sathı mailinde. Kadına yönelik şiddetten korunmayı düzenleyen

6284 Sayılı Kanun’un iptalini seçim kozu yapan Yeniden Refah Partisinin “Tek başıma seçime girerim haa” çıkışı karşısında ne kadar hızlı manevralar gördüğümüzden belli tek adamın hızının nerede işlediği. “6284 kırmızı çizgimizdir” diyen AK Parti Grup Başkanvekili Özlem Zengin’in “6284 tabii ki tartışılabilir, İstanbul Sözleşmesi çok tartışıldı. Benim itirazım usulüne, yöntemine” diyerek direksiyon kırma meziyetinde bu hız.

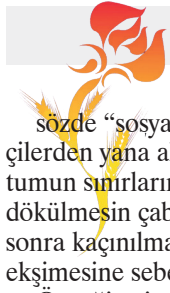
Cumhur İttifakı farkında; eğer tek adam yönetimini hızla faşist temelde yeniden tahkim etmezse deprem bölgesindeki müteahhitlerin inşa ettiği binalardan daha hızlı çökecek iktidarları. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi adı altında, halkın ürettiği zenginliğin peşkeş çekildiği cemaatiyle, çocuklardan kindar-dindar bir iş gücü ordusunu ve paramiliter silahlı çetelerin yaratıldığı tarikatlarıyla, adrese teslim ihalelerle sermaye biriktirmeye alışmış holdingler, inşaat firmalarıyla... Çökme riski altında olan bu iktidarın devamı uğruna, kadınların hakları da hayatları da varlığı da feda edilebilir bir ayrıntı halini alıyor Cumhur İttifakı nezdinde.

MİLLET İTTİFAKI TUTARSIZ RESTORASYON PEŞİNDE

Bunun karşısında Millet İttifakı mı var? Tam karşısı diyemeyiz, belki biraz çaprazında. Cumhur İttifakı’nın adam kayırmacılığını, inşaat sektörü gibi üretken olmayan sektörlerle yaptığı ekonomik yatırımlarını, basın-medya üzerindeki, kişisel hak ve özgürlükler üzerindeki siyasi

baskısını, yargıyı siyasallaştırmasını eleştiriyor. Bu eleştirisini de yönetim sistemi düzeyinde “güçlendirilmiş parlamenter sistem” olarak formüle ettiği bir çözümlerle tamamlamaya çalışıyor. Onlarca, yüzlerce bilim insanını seferber ediyor; bir politikasıyla diğerinin çeliştiği, kendi içerisinde tutarlılığı zayıf politika metinleri çıkarıyorlar. Kopardığı gürlüğü şimdiden anılara karışan Mutabakat Metni gibi, ülkenin daha liberal bir demokrasiyle yönetilen kapitalist bir ülke olarak varlığını sürdürmesini öngören İkinci Yüzyılın İktisat Kongresi gibi.

Millet İttifakı iki yönlü zorlanıyor. İlki sınıf çatışmasıyla, diğeri geleneksel siyasal dengelerin hassasiyetiyle ilgili. Bir yanda gerçekten emekçilerin, yoksulların hayatlarını yaşanabilir kılma mücadelesi veren ama burada köklü bir devrimden ziyade reform yönetimini benimseyen pek çok sivil toplum kuruluşu üyesi, aydın, akademisyen, hak savunucusu kendisini Millet İttifakı çerçevesinde ifade etmeye çalışıyor. Aralarında kadın mücadelesinde zaman zaman karşılaştığımız pek çok isim de dahil, her gün yeni birinin parti rozeti taktığını görüyor, duyuyoruz. Öte yandan Millet İttifakının deyişleriyle pek çok “iş insanı”nın yani patronların, yani kapitalistlerin bir kısmı da kendi çıkarlarını tüm bu halkın çıkarı-şması burada dile getiriyor. Emekçilerin talepleri ile patronların çıkarları arasındaki çelişkilerin uzlaşmaz karakteri, Millet İttifakının “güçlendirilmiş parlamenter sistemi” ile yönetilecek olan

sözde “sosyal devleti”nin emekçilerden yana alabileceği kalıcı tutumun sınırlarını belirliyor. Ayrı dökülmesin çabaları bir noktadan sonra kaçınılmaz olarak yoğun ekşimesine sebep oluyor.

Örneğin yine sosyal politikalar kadınlara biraz daha göstermelik imtiyazların verildiği ama özünde ataerkil olan bir aile temelinde tarif ediliyor. İmtiyazdan kasıt da aile destek sigortası kapsamında verilecek yardımların kadınların banka hesaplarına yatırılması. Binlerce çalışan kadının maaş kartlarına erkekler tarafından el konulduğunun farkında olmayan ya da farkında olsa da görmezden gelen bir akıl; kapitalist sistemde patronlar için ucuz emek üretim merkezi, emekçiler için de geçim sorununu çözme işlevinden başka bir işlevi kalmamış ekonomik bir birim haline gelen aileyi kökten çözüme iradesini ortaya koyamıyor. Aileyi böyle bir sosyal birim olmaktan çıkaracağız, çıkaracağız, diyemiyor. Gönüllülük temelinde bir aradalık; aşka, cinselliğe, romantizme, sevgiye, saygıya ya da tarafların bir arada yaşamayı arzu etmesine neden olan o ortak duygu her neyse ona dayalı bir birliktelik “güçlendirilmiş parlamenter sistem” denen yönetim biçiminde tanımlı değil.

Millet İttifakı içerisindeki bir diğer kaçınılmaz zorluk da bileşeni partilerin hem siyasal programlarında hem de seçmen kitlelerinin sosyal dokusu arasındaki uyumsuzluk. Çok zorluyorlar; “güçlendirilmiş parlamenter sistem” ile uyumlu bir toplum tahayyülü yaratmak için. Ama, örneğin, kendini sosyal demokrat olarak tanımlayan kadınlar ile İstanbul Sözleşmesi’ne karşı çıkan bir Saadet Partisi arasında tek adamı geriletecek taktik adımları atmaktan öte bir mutabakat yaratmak zor.

EMEK VE ÖZGÜRLÜK İTTİFAKI: HALK SEÇENEĞİ

Aslında bu hedef, tek adam yönetimini geriletme hedefi Cumhurbaşkanlığına dışarıda kalan herkesi kesen tek ortak payda. Burada elimizde emekçilerin siyasal ittifakı olma potansiyelini taşıyan tek ittifak, Emek ve Özgürlük İttifakı, cumhurbaşkanlığı seçimleri için aday çıkarılmayacağını açıkladı. Böylece 14 Mayıs seçiminin iki ana gündeminden birinde amasız fakatsız antifaşist sorumluluğunu yerine getirmiş oldu. Diğer gündem de nasıl bir rejim, nasıl bir yönetim öngörüldüğüne dair. Yani Meclis seçiminin konusu. Burada Cumhurbaşkanlığı ile Millet’in “güçlendirilmiş parlamenter sistemi”ne karşı “halk egemenliğine dayanan güçlü bir demokrasi” öneriliyor. Yani halk iktidarı, halk demokrasisi. Yani emekçilerin oluşturmasına, katılımına, yönetimine ve denetimine açık tek demokratik seçenek.

İşte bu açıklık biz kadınların; tüm emekçiler için insanca çalışma ve yaşam koşulları talep edebileceğimiz bir alan.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde tek adamı geriletmek için üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirirken, hayatlarımız için, çocuklarımızın geleceği için bir kâğıda mühür basıp sandığa atmaktan çok daha fazlasını yapabiliriz, yapmalıyız, yapmak zorundayız.

Bu koşullar o kadar muğlak, tarif edilemez de değil. Örneğin; tüm ücretlerin yoksulluk sınırının üstüne çekilmesi kadar net ve somut. İnsan bedenini çürütmeyecek, mesleki hastalıklara sebebiyet vermeyecek, diyelim ki, 7 saatlik bir iş günü belirlemek, haftada 5 gün çalışmak, 2 gün dinlenmek kadar insani. Gebelik durumunda doğumdan 2 ay önce kadınlar için, doğumdan sonra 6 ay kadın ve erkek arasında devredilemez, ücretli ebeveyn izni kadar eşitlikçi. Zenginden servet vergisi tahsil etmek, azdan az çoktan çok vergi almak kadar hakkaniyetli. Post-modern amele pazarı olan özel istihdam bürolarının kapatıldığı, işten atmaların yasaklandığı, her alanda kadrolu çalışmanın uygulandığı bir çalışma yaşamı gibi güvenceli.

Kadınların ve LGBT’lerin şiddet görmediği, şiddet tehdidi altında yaşamadığı, şiddete maruz bırakıldığında da koruma mekanizmalarına kolaylıkla erişip ihlal edilen haklarını savunabildiği koşullar bu insanca yaşam koşulları. Çocukların tarikatlar elinde geleceksiz bırakılmadığı, gençlerin bilimsel ve nitelikli eğitime ücretsiz erişebildiği, kadınların medeni haklarının koşulsuz teminat altında olduğu, gerçek inanç hürriyetinin devlet ile dinin birbirinden ayrıldığı gerçek bir laiklik ile mümkün olduğu koşullar bunlar. Hiç muğlak değil; dupduru sular kadar berberak, açık, ikirciksiz.

Bir yandan Cumhurbaşkanlığı seçim-

lerinde tek adamı geriletmek için üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirirken, diğer yandan bu insanca yaşam koşullarından bir gıdım daha azına razı olmak zorunda değiliz. Kendi hayatlarımız için, çocuklarımızın geleceği için bir kâğıda mühür basıp sandığa atmaktan çok daha fazlasını yapabiliriz, yapmalıyız, yapmak zorundayız. “Küçük partiler” diyecekler, “oy oranı ne ki” diyecekler, “barajı geçer mi, bilinmez” diyecekler halk demokrasisini savunan ittifaklar için, halk iktidarını önüne koymuş işçi sınıfının devrimci partisi için. Hatırlayacağız ve hatırlatacağız ki; bugün tek adam rejimi kitleler içerisinde daha da güçlenemiyorsa, tüm politik hattımı karanlık güçlerden medet umarak var olan oyunu muhafaza etmekle sınırlı bir mevziye kurmak zorunda kalıyorsa, bu çizgiyi çekenler biziz, “Adam kazandı” deyip Üsküdar’a yol gösterenler değil.

14 Mayıs’a giderken gündemimiz bu; tek adamı geriletip halk demokrasisini kurmak için mücadele etmek! Dayanışmayla hayatta ve ayakta kaldığımız bu günlerde halk demokrasisi için, kendi iktidarımız için örgütleneceğiz! Ve illa ki değiştireceğiz!

BELEDİYE EMEKÇİSİ KADINLAR:

Görseller: Canva

Gülcem TANIR
Ankara

2004 yılından bu yana AKP'nin yönetiminde olduğu Mamak Belediyesi'nde bu kez 14 Mayıs tarihinde yapılacak genel seçimleri ve siyasi partilerin seçim ittifaklarını konuştuk. Bu seçim kadınlar açısından ne anlama geldiğini, neden bir seçim ittifakı kurulurken kadınların hedefe konulduğunu da konuştuk. Kadınların hayatını daha çok şiddete, çocukları ise her düzeyde istismara açık hale getirecek olan tartışmaların kadınları toplumsal yaşamdan koparmaya kadar varabileceği kadınların paylaştığı kaygılardan. **'SIRA ÜÇ KURUŞLUK NAFKA HAKKIMIZA MI GELDİ?'**

Çocukları ile yaşama mücadelesi veren pek çok boşanmış kadının çalıştığı işyerimizde Cumhuriyet İttifakının HÜDA-PAR ve Yeniden Refah Partisi ile birleşmesiyle nafaka hakkına yönelik saldırının işaretlerinin olması "Her şey bitti şimdi de sıra üç kuruluş nafaka hakkına mı geldi? Bu mesele seçim ittifakının sebebi olacak kadar önemli öyle mi?" itirazları yapıldı.

"Özlem Zengin'in tehdit edildiği koşullarda bizim hiç güvenliğimiz yok" diyenler de "AKP, kadınların avukat da olsa milletvekili de olsa kendini yalnız hissedeceği bir parti" diyenler de "Cumhurbaşkanımız engel olur, Özlem Zengin'i de Fatma Şahin'i de korur" diyenler de oldu. "Memleketin yönetimini yeniden başkası iyi yapamaz" diyenlerle, "Cumhurbaşkanımızın varlığı kadınları korumak için yeter" diyenler genelde aynı kişilerdi. Gelişmelerden bilgisi olmadığını söyleyenler de vardı.

KAYGI, KORKU, ÇEKİNCE...

Bu seçimlerin kadınların hakları ve hayatı üzerine nasıl bir saldırı programı içerdiğini konuşurken seçimle ilgili yaklaşımları da yoklamak istedik. Birebir yapılan görüşmelerde "Bu iktidar artık değişse iyi olur" diyenlerin başkalarının yanında aynı rahatlıkta olmadığını, hatta yine AKP'ye oy vermekten söz ettiklerini gördük. Cumhuriyet İttifakına oy vereceğini söyleyenler genelde "Kılıçda-roğlu beceremez yine yaparsa reis yapar, bu altılı daha kendi arasında anlaşamıyor" vb. mazeretler ortaya koydular.

"Bu kez AKP kazanamaz" diyenlere karşılık geçmişte daha ateşli tartışmalar ve sert karşı konuşmaların yerini "Kıl payı da olsa kazanırız" biçiminde konuşma-

ların aldığı görülüyor. AKP döneminde işe giren işçi ve sözleşmelilerin en büyük kaygısı "Millet İttifakı kazanırsa işimizi kaybederiz" oluyor. Uzun süredir var olan kamplaşmanın da etkisiyle Cumhuriyet İttifakından uzaklaşsa da "Kime oy vereceğim? Millet İttifakına da vermek istemiyorum" diyenler az değil.

Politika ile ilgilenmediğini ya da hayırlısını dilediğini söyleyen kadınların sohbet ilerledikçe önce yüz ifadeleri ve beden dili ile sonra sözle tartışmaya katıldıklarını gördük. İktidarı artık desteklemediklerini söylerken AKP'yi desteklemediği duyulursa işten çıkarılabileceklerini, memurlar kadar rahat konuşmadıklarını belirttiler.

DEPREM, YOKSULLUK, İŞSİZLİK GÜNDEMİ

3 bin emekçinin çalıştığı işyerimiz aynı zamanda bir seçim çevresine dönüşüyor. "Bu seçimde bir değişim olacaksa aramızda konuşup arkadaşlarımızı ikna etmeliyiz" diyen kadın emekçilerin dili erkek arkadaşların aksine daha yapıcı ve birleştirici. İşyerinde yaşanan hak gaspları, ayrımcılık, çalışma barışının olmayışı, bir kez daha depremle ortaya çıkan insan hayatının değersizliği, ama en çok da yoksulluk, çocuklarının ve yakınlarının artan işsizliği seçim tartışmaları sırasında hep gündemde. Millet İttifakı-

nın kazanmasını isteyenler ise özellikle HÜDA-PAR'ın Cumhuriyet İttifakına katılmasından sonra artan endişelerini, tek adam yönetiminin bu sefer kim bilir hangi kötü planları hazırlamış olabileceğini, kazanılsa da açık bir fark olmadan seçimin korunamayabileceğini ifade ediyorlar.

Varsayımlardan biri de parlamento ve Cumhurbaşkanlığı düzeyinde iki ayrı tablonun çıkacağı, bu nedenle ülkenin kaosa ve yeni seçimlere gebe olabileceği biçiminde. Bir başka varsayıma göre ise seçim ikinci tura kalırsa bunun Cumhuriyet İttifakına yarayacağı ilk turda iktidarı kaybetmesi gerektiği biçiminde.

BİRLEŞME VE MÜCADELE DE KONUŞULUYOR

Emek ve Özgürlük İttifakının, Cumhurbaşkanı adayı çıkarmaması ama bir seçim değişimi ile sorunlarımızın çözülebileceğinden hareketle birleşme ve mücadele çağırısı da konuşulanlar arasında. Tek adam yönetiminden kurtulmak için Emek ve Özgürlük İttifakının cumhurbaşkanı adayı çıkarmıyor oluşu olumlu karşılanıyor. Yanı sıra konuştuğumuz kadınların nerdeyse tamamı istedikleri hangi iktidar kazanırsa kazansın hayatımız ve haklarımız için kıldan bir köprüden geçmeye zorlandığımızın farkındalar.

Bıktık,

Neslihan KARYEMEZ
İkitelli-İstanbul

Küçükçekmece Ekmek ve Gül Grubu olarak “Seçimde kadınların seçimi ne olmalı? Biz kadınlar oy kullandığımızda yurttaş olarak görevimizi tamamlamış mı oluyoruz? Bu seçimlerden ve seçilecek hükümetten beklentimiz nedir? Bu süreçte nasıl bir yol izlemeliyiz?” sorularını konuşmak üzere kadınlara bir çağrı yaptık, pek çok kadınlara yan yana geldik. Kadınların en büyük isteği 20 yılı aşkın süredir ülke yönetiminde olanların bıraktığı tahribattan bir an önce kurtulmak.

‘20 YILDA PES DEDİRTTİLER’

Bu seçimi diğer seçimlerden farklı kılanın ne olduğuna dair kadınların neredeyse hepsi “20 yıldır yaşanmamış felaket kalmadı. Yangın, sel, deprem ve tabii ki ekonomik krizle derinleşen yoksulluk ve yoksunluk. Son iki yılda o kadar çok şey yaşadık ki bu kadarı da pes dedirten olaylar” diyorlar. Kadınlardan biri “Bunlara çocuk istismarı ve kadına yönelik şiddeti de eklediğimizde hiç bu kadar mutsuz olduğumuzu hatırlamıyorum” diyor, diğer kadınlar katılıyor. Kadınların çoğu daha özgür bir ülkede yaşamak, sokağa çıkmaktan korkmadıkları bir hayat istiyorlar.

“Özellikle cemaatlerin bu kadar kol gezdiği bir dönemde korkuyoruz sokakta dolaşmaya. Okullarda acaba çocuklarımızın kafalarını nasıl bir gericilikle dolduracakları korkusunu yaşıyoruz. Çocuklar ilkokuldan üniversiteye yurt dışına gitme hayalini kuruyorlar” diyor bir kadın.

Bir başka kadın dükkanına gelen bir tarikat üyesine dükkanına sadaka kutusu bırakmalarını istemediğini söylediğinde, nasıl bir ısrarlar karşılaştığını anlatıyor. “6 yaşındaki çocukların evlendirilmesine destek olmak istemiyorum” dediğinde “Kim buranın sahibi?” diye tarikat üyesinin ortalığı ayağa kaldırmasına karşı öfkesini dinliyoruz.

‘ÇOCUĞUM BÜYÜRKEN EKONOMİK OLARAK KÜÇÜLECEĞİZ’

Seçim sonrasında kurulacak yeni hükümetin haklarımızı bize iade etmesini mi bekleyeceğiz? Yoksa haklarımız için mücadele mi edeceğiz? Yan yana geldiğimiz kadınlar, “Bizim bizden başka kimsemiz

yok” diyorlar bu tartışmada.

“Kurtuluşu birilerine bırakarak bir şeylerin değişmesini beklemek bizi kurtarmaz. Seçim sonrasında da varız. Şu anki hükümetin değişmesi bugünkü talebimiz. Seçtikten sonra başı boş bırakmamak, vatan- daş olarak hakkımızı koruyabilmek için mücadele etmek zorundayız” diyor bir kadın.

“Toplanan vergi nereye gitti? Bunun hesabını soramıyoruz bu hükümetten. Yarın yeni gelecek hükümetten bunun hesabını sorabilecek miyiz? Mesele bu. Hayatımızın değişmesi için daha fazla mücadele etmemiz gerekiyor. Bugün seçimle hükümet değişse bile bizim hayatlarımız kolay değişmeyecek. Bunu çok iyi biliyoruz. Çocuğum var o büyürken biz ekonomik olarak küçüleceğiz” diyor kadınlardan biri.

BİZ SÖYLENENE DEĞİL YAPILANA BAKARIZ

“AKP kadınların çalışması ile güçlendi” diyor bir diğeri. “Depremde, selde, yangında ‘Siyaset yapılacak zaman mı?’ diye susturmayla çalışıyorlar bizi. Vatandaş olarak siyasete katılmak zorundayız. Evde, okulda, sokakta siyaset dediğin şey senin yönetime katılma hakkın. Destekleyenleri görüyoruz. Eleştirilenleri bu iktidarda göremiyoruz. Ya evdeler ya mahkemede ya da cezaevindeler. Kadın hakları pazarlık konusu olamaz. Siz nasıl ceza kanununu pazarlık konusu yapmıyorsanız, bunu da yapamazsınız. Bizim beklentimiz kadınların toplum içerisinde görünür kılınması, haklarımızın sağlanmasını talep ediyor olmamız. Bu hükümet kadınlara ‘Biz haklar verdik’ dese de yaptıkları bizim için göstergeler. Kadınlara şiddet uygulayana iyi hal indirimi verilmesi, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılması, kadınlara nafakanın verilmesinin engelleyen uygulamaların gerçeğe dönüşüyor.”

Okullarda bir öğün ücretsiz yemek için yüz binlerce imza topladık mı? Topladık. Ana sınıfında vermeye başladılar mı? Evet başladılar. İnsan gibi yaşayabileceğimiz bir dünyayı ülkeyi değiştirebilme gücümüzü kullanabilmek, mesele bu. İnsanca yaşayacak bir hayatı nasıl kurabiliriz? Kendi emeğimizle kurduğumuz birliğimiz. Küçük adımlarla nasıl değiştirmeyi başardığımız işlere imza attıysak, depremde nasıl dayanışma ile birbirimizin yaralarını sardırıysak aynı şekilde yaşamımızı da değiştirebiliriz.

değiştireceğiz

Kadınların seçim gündemi: Eşit hakların sağlandığı bir ülke

Hazal GÖÇMEN
Sincan-Ankara

14 MAYIS seçimleri yaklaşıyor. Seçimler, ittifak görüşmeleri artık daha çok takip ediliyor. Kadınlar da bu seçimleri değerlendirirken nasıl bir ülkede yaşamak istediklerini, bir cumhurbaşkanından beklentilerini daha çok konuşmaya başladılar.

Parti temsilcilerinin açıklamaları servislerde telefonlardan sesli dinleniyor. Ankara’da enerji sektöründe bir fabrikada çalışan kadınlarla sohbet ediyoruz, bu sohbet katılanların çoğu Kemal Kılıçdaroğlu’nu desteklediklerini söylüyorlar. Aralarında MHP’nin hükümetle ilişkisinden rahatsız olup İyi Parti’yi destekleyen daha milliyetçi duygularla hareket eden kadınların da çoğunlukta olduğunu görüyoruz.

“Kemal Kılıçdaroğlu’na oy verilmez, güvenilmez” diyenler ise kime oy vereceklerini açıkça söylememeyi tercih ediyorlar. AKP’ye oy vereceğini söyleyen genç bir kadın işçiyi ise çembere alıyor diğer kadın işçiler, ekonominin gidişatı üzerinden argümanlar üretiyorlar. AKP’yi destekleyen genç işçiye “Sen kaç yaşında emekli olacaksın biliyor musun? Şu an aldığımız hiçbir şey bize yetmiyor. Sen ailenin evinde kalıyorsun diye belki sana kötü görünmüyordur ama sen kendi evine çıkınca çok zorlanacaksın” yanıtları geliyor. AKP’yi destekleyen işçi ise kendini “Şu an neyin ne olduğunu biliyoruz, belki CHP gelse bundan da kötü olacak, onlara da güvenmiyorum. Bildiğim yoldan şaşmak istemiyorum” diyor.

KADINLARA HEM EŞİTLİK HEM DEMOKRASİ LAZIM

Metal sektöründe çalışan 20 yaşındaki Sonay kadınların hayallerinde olan ülkeyi “Kıyafetimize göre yargılanmadığımız, katledilmediğimiz, haklarımızın göz ardı edilmediği, istediğimiz saatte dışarı korkmadan çıkabildiğimiz, iş imkanlarının olduğu, devlet önünde kadın ve erkeğin eşit olduğu laik bir ülkede yaşamak istiyoruz” sözleri ile anlatıyor. 18 yaşındaki Ayşenur da yaşam hakkının sağlandığı eşit bir ülkede yaşamak istediğini özellikle vurguluyor. Nasıl bir Cumhurbaşkanı istediğini sorduğumuzda “Halkın fikrine saygı duyan ve önemseyen, tek adamın değil halkın ne dediğini önemseyen bir cumhurbaşkanı isterim” diyor. Bunu başarmanın ise Kılıçdaroğlu’na oy vererek mümkün olacağını düşünüyor.

Seçim yaklaştıkça fabrikalarda seçim gündemi kadınlara yönelik hak ihlalleri ile konuşuluyor. 23 yaşında Sincan’da yaşayan işsiz bir genç kadın demokratik bir ülkede yaşamak istediğini, demokrasi deyince de aklına

ilk gelenin bütün vatandaşların gerçekten eşit olabileceği bir yönetim sistemi geldiğini söylüyor. Eşitliğin nasıl sağlanacağı sorusuna ise yanıtı “devlet politikaları ile düzenlenmesi” gerektiği oluyor. Bu konuda en çok canını sıkıyan ise olmayan cinsiyet eşitliği. “Peki biz kadınlar ne yapalım?” sorumuza ise “Kadınları koruyan yasalara sahip çıkmalıyız, daha kapsamlı hale getirmeliyiz. Kadın yoksa demokrasi de yoktur toplumda” cevabını alıyoruz.

Görseller: Canva

'Halkın yararına çalışacak yöneticiler istiyoruz'

Merhaba Ekmek ve Gül okurları, Esenyurt'tan bir metal işçisiyim ve Antakyalıyım. Hatay, medeniyet şehri dedikleri bir yer. Bizim oturduğumuz mahallede benim Hristiyan, Ermeni, Yahudi, Suriyeli arkadaşlarım vardı. Ben Müslümanım mesela ama birbirimize o kadar bağlıydık ki farklılıklarımız bizim için ayırıştırıcı değil, zenginleştiriciydi.

Hatay'da kapılar hiçbir zaman kapanmaz misal. Demir kapılar olur, sıcak ve sinek olduğu için sineklik olur. Komşun geçerken sana laf atar, selam verir, kapı önü sohbetleri olur. Ayak üstü hâl hatır sorulur... Böyle bir şehirdi Hatay. Müslüman bir aile olarak biz oruç tutardık mesela, Hristiyan komşularımız "Oruçlusunuz siz, yorgun düşmüşsünüzdür, canınız çekmiştir" diyerek yemek yaparlardı. Kendi özel günleri olurdu, çanları çalardı, bayram kutlamaları olurdu, biz gider kutlardık. Kimse dini ve mezhebenden

ötürü yadırғанmazdı.

Bence Antakyalı herkesin endişesi şu an Antakya'nın yine eskisi gibi medeniyetlerin beşiği olup olamayacağı. Çok insanımız öldü. İzledik gördük videoları, kadınlar yürüdüler ağlamaktan kısılmış sesleriyle, "Ma rihna nehna hon!" (Gitmiyoruz, buradayız) sözleriyle... Kimse Hatay'ı terk etmek istemiyor, terk etmiyor.

Bizim oralarda hep aynı yerde yaşar insanlar. Ev sahibi ile bir sıkıntı olmadıkça, işle ilgili bir şey olmadıkça adres değişmez orada. Çünkü herkes birbirini tanır, kocaman bir aile olmuştur orada. İstanbul'da yaşıyorum ama hâlâ oradaki komşularımızla aramız, konuşuruz mutlaka. O bağımız hiç kopmaz.

Sonra deprem oldu. Yerle bir olduk hepimiz, sadece şehrimiz olmadı. İlk hissettiğim şey şu oldu: Çocukluğum gitti, yaşadığım anılar gitti. En yakınım, çekirdek ailemden kimseyi kaybetmedim ama aslında herke-

si kaybettim, çünkü Hatay'daki herkes bizim insanımızdı.

KİMSE 'SİYASETLE İLGİLİ DEĞİL' DEMESİN

Depreme müdahalede çok geç kaldı. Öfkemiz çok fazla. Hiç mi hava yolumuz yoktu, hiç mi helikopter yoktu, hiç mi boş alan yoktu? Bu kadar kayıp olmazdı, 7-8 gün sonra insanlar enkazdan sağ çıktı mesela. Eğer aynı gün müdahale başlasaydı çok insan kurtulabilirdi. Ve siyasetle ilgisi yok demesin hiç kimse. Neden mi bu siyasetle ilintili? Anlatayım: Yenilenme yapılmadı, gerçekten bir kentsel dönüşüm yapılabilirdi. Hatay'ı yöneten herkes deprem bölgesi olduğunu biliyordu. Tıpkı bu ülkeyi yönetenlerin de bu ülkenin deprem bölgesi olduğunu bildiği gibi. 20 sene deprem bölgesine bir çivi çakmamış, aksine bina üstüne bina yapıp birilerini zengin etmiş bir yönetim var karşımızda.

ARTIK YETER

Şimdi önümüzde seçim var. Böyle yıkımın ardından seçime gideceğiz, Erdoğan'ı asla istemiyorum. Asla. Deprem Erdoğan için son nokta değil, bundan önce yürüttüğü siyaset de böyle düşündürüyor beni. Ama bir yanılla da Kılıçdaroğlu'na oy vereceğim ama ondan da endişeliyim. Çünkü herkesin bir koltuk sevdası oluyor ama biz artık gerçekten halkın faydasına çalışan yöneticiler istiyoruz. Biz var ediyoruz bu ülkeyi, o yüzden gelen kim olursa olsun halkın yararına iş yapın, artık yeter.

Ben tekrar gideceğim Hatay'a. Ailecek gideceğiz, göreceğiz yine şehrimizi. Hatay yine eski haline dönecek, yaralarımız sarılacak. Bunu hem bugüne kadar bölgedeki dayanışmayı sürdüren halk gösterdi, hem de birbirimizden aldığımız güç...

*Metal işçisi bir kadın
Esenyurt/İSTANBUL*

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Arkadaşımızın cenazesine gidebilmek için bile mücadele ettik

MERHABA Ekmek ve Gül okurları, hayatımız her geçen gün daha da zorlaşıyor. Hayatta kalma mücadelesi veriyoruz adeta. Doğal afetler, iş yerinde yaşadığımız sorunlar, ekonomi sıkıntıları zorlaşıyor. Deprem hepimizi çok derinden etkiledi, yaşanan korkunç tablo bizleri nasıl hayatta kalacağımız gerçeğiyle yüz yüze bıraktı.

Devlet depremden 3 gün sonra deprem bölgesine ulaştı. Bizler ise elimizden ne geliyorsa yapmaya çalıştık. Çalıştığım fabrikada da kadın işçiler olarak neler yapabileceğimizi konuştuk. Hükümetin yaşanan faciayı sessizce izlemesi öfkemizi daha da artırdı. Üstüne, fabrikamızda çalışan bir kadın arkadaşımızın trafik kazasında ölüm haberi

ise hepimizi çok derinden etkiledi. Sonrasında yaşananlar da öfkemizi burnumuza getirdi.

Asiye henüz 45 yaşındaydı. Çocuklarına daha iyi bir hayat sunmak için yaşamı boyunca çalışan Asiye ev temizliğine gitmiş, daha sonra fab-

Görsel: Canva

rikaya girmişti. Yaklaşık 6 yıldır beraber çalışıyorduk, çalışma koşullarından dolayı bel fitiği olmuştu, tedavi oldu, birkaç gün sonra da aramızda dönecekti. "Kızlar ben artık eskisi gibi çalışmam, siz benim yerime de çalışsın" diyerek espri yapıyordu. İşini çok seven, çalışmaktan asla kaçmayan bir kadın işçiydi. Adeta canını dişine takar çalışırdı. Böylesi çalışan bir işçinin hiçbir kıymeti olmadı patron için. Yıllardır emek verdiği fabrikası cenazesine gitmemizi çok gördü. "Aranızdan birkaç arkadaşınızı seçin, gitsinler" dediler, bizse bizimle aynı tezgâhta çalışan arkadaşımıza son görevimizi yapmalıydık. Ustabaşlarımıza hepimizin gitmek istediğini bildirdik, ancak idare izin vermedi, üretimi durduramazlarmış. Patronlar için sadece işleri önemliydi. Bir kez daha kâr hırslarını yüzümüze vurmuşlardı. Kararlı-

dık, arkadaşları olarak cenazesinde olacak, ona son görevimizi yapacaktık, işten çıkarsalar bile gidecektik. Müdür "Yapacak bir şey yok, 8 kişi gönderiyorlar" dedi. Sendika ile konuşmamızdan da bir şey çıkmadı. Son olarak insan kaynaklarına indik ve kararlı olduğumuzu gösterdik. Kararlı olduğumuzu görünce tamam demek zorunda kaldılar. Biz cenaze yerine varmadan sendika temsilcileri, sendika başkanı gelmişti. Biz eğer kararlı davranmasaydık ne bizi göndereceklerdi ne de onlar cenazeye katılacaktı. Ve arkadaşımıza son görevimizi yerine getirdik. Bu durum bize yeniden bir şeyi hatırlattı. Sermaye gözünde işçinin hiçbir değeri yok. Ve her şey kendi işçilerin elinde, kararlılığında. Ancak biz istersek, yan yana gelirsek değiştirebiliriz.

*Bir kadın işçi
Pendik/İSTANBUL*

MATA DİRENİŞİNİN GÖSTERDİĞİ

'Bu direniş tüm patronlar rahatsız olursa başarıya ulaşır'

Adile DOĞAN
Esenyalı Kadın Dayanışma
Derneği Başkanı

Işçilerin elleri çizik, parmak uçlarında yaralar eksik olmaz. Hatta uyuşuk hissettikleri ellerinde zamanla his kaybı yaşıyorlar. Sadece bu mu? Tabii ki hayır. Yalnız bedensel sağlıklarını kaybetmiyor işçiler. Üzerlerindeki baskı, ruh sağlığını da tamamen bozacak derecede.

Boyahane, kalite, rötuş ve serim. Bu bölümler kadın işçilerin yoğunlukta çalıştıkları Mata Otomotiv fabrikasından. Diğer taraftan; gemiyi aزیya almış insan kaynakları ve vardiya amirleri, gün boyu üretimde sürekli gözlerini işçilerin üzerinden ayırmayan şefler, beyaz yakada çalışanlar, ne hikmetse hep kendini ayrıcalıklı sayan bu kesim, işçiler üzerinde kraldan daha kral davranır haldeler. Patronun dev görünen bu kadro ile el birliğiyle işçileri nefes alamaz hale getirdiklerini ise çok uzun zamandır biliyorduk. Bunların yanında bir de düşük ücret alan Mata işçilerinin ise artık canına tak etmişti. Bir şey yapmak lazımdı ve çok haklı olarak sendikacı bir iş yeri olması sebebiyle toplu eylem yapma hakkına dayanarak 1200 Mata işçisi ek zam talebiyle iş durdurdular.

Aslında birçok fabrikada buna benzer talepler etrafında işçiler eyleme geçti ve birçoğu ek zam hakkını kazandı. Ama dev bir imparatorluğu işçilerin sırtından kuran Mata patronu işçilere savaş açmış durumda. Neredeyse 1 ayı geride bırakan bu direniş devam ederken patron hem sendikaya hem de işçiye karşı büyük bir

Fotoğraflar: Evrensel

düşmanlık içinde saldırılarına devam ediyor. Bu saldırılarla birlikte 650'yi aşkın işçi işten çıkardılar.

Çalışırken kadın işçilerin üzerindeki baskı neredeyse özel yaşamlarına, aile hayatlarına, dışarıda gördükleri insanlara kadar uzanmış durumda. Hangi partiye, hangi derneğe üye olduklarını öğrenmek için bile çeşitli oyunlarla işçileri bas-

talepleri için mücadele etmesine zemin oluşturacak. Ancak bu beklemekle, izlemekle olmaz.

Önümüzde iki önemli gündem var. 1 Mayıs ve seçim. Bu iki gündem de işçilerin acil talepleri için çok önemli. Artan baskı, ücretlerin artık yetmemesi ve çalışma saatlerinin uzunluğu... Bu taleplerle birlikte her fabrikada mücadeleyi örgütlemek kaçınılmaz bir sonuç olarak önümüzde duruyor.

Kadın işçiler üç vardiya çalıştıkları yerlerde çeşitli hastalıklara yakalanıyor, sağlıklarından oluyorlar. Gördükleri baskılar yüzünden birlikte hareket etmeleri zorlaşıyor. Yine Mata'dan örnek verecek olursam, yıllarını bu fabrikaya vermiş ve yaşları 40-45 olan kadınların çoğu yeni bir iş bulmanın zorluğunun farkındalar ve doğal olarak işlerini kaybetmek istemiyorlar. Yani haklarını alarak içeri girmek istiyorlar. Ve şimdi bu haklı taleplerini tüm alanlara yansıtmak zorunda olduklarının farkındalar. Bu direnişin ancak tüm patronlar rahatsız olursa başarıya ulaşacağını artık biliyor işçiler. Şimdi bir işçi kadının söyledikleriyle bu yazıyı bitirelim. "Ben geldim, kaç yaşındayım, yeni bir iş bulmam çok zor. Bu iş yerinde tüm haklarım kaldı. Verilip verilmeyeceği belli değil. Bu fabrikada sağlığımdan da oldum. Ellerim uyuşuk ve parmak uçlarımı hissetmiyorum. Bu nedenle kazanmak zorundayız. Ama durduğumuz yerde kazanamayız. Bizimle aynı iş kolunda olan tüm işçilerin desteğine ihtiyacımız var. Örgütlü fabrikalarda iş durdurmalar olmak zorunda. Biz kaybedersek ne yazık ki tüm işçiler kaybedecek."

kı altına alınmak isteniyor. Şimdi direnişin verdiği güçle, işçiler artık bunları daha rahat ifade ediyorlar. Sendikacı bir fabrikada çalışırken sendikadan bile bahsetmekten korkar haldeler. Kim sendikaya yakınsa o işçi yakın mercek altına alınıyor ve işçiye çeşitli baskılar uygulanıyor. Yani ne ararsak var burada.

MÜCADELEYİ YÜKSELTME ANAHTARI: 1 MAYIS VE SEÇİMLER

İşçilerin kararlı mücadelesi devam ederken öte yandan da birçok fabrikada işçi kadınların ek zam talebi ile birlikte birçok talebi tartışılıyor. Mata direnişi diğer fabrikalardaki işçilerin taleplerini dile getirmesini tetikledi ve işçileri cesaretlendirdi. Bu nedenle Mata işçisinin kazanımı birçok fabrikaya umut verecek ve bu daha fazla işçinin

Örgütlü mücadeleye inandık, kazandık...

Nurten YİĞİT
Adana

Direnişe çıkan ve kazanan Mar&Bit işçisi kadınlardan biriyim. Haklarımızın hiçe sayılmak istenmesine karşı nasıl kazandığımızı, kimler sayesinde haklarımızı aldığımızı ve ne olursa olsun bize yalnız bırakmadıklarını gururla tekrar tekrar anlatmak istiyorum. Çünkü gerçekten bu duygu, bu sevinç çok başka bir şey ve bunların hepsinin birer kahramanları var. Hepsine tek tek ne kadar teşekkür etsem az. Asıl meselemize dönmeden önce, siz siz olun hiçbir şekilde size destek olanları yarı yolda bırakmayın derim.

Adana Yüreğir'de faaliyet yürüten Mar&Bit Konfeksiyonu'nda çalışırken 6 Şubat depreminden sonra iş başı yaptığımızda patronlar ani bir şekilde, "İş yerini kapatıyoruz ve artık iş yapamıyoruz" dedi. Tazminatlarımızı ve yıllık izin haklarımızı sorduğumuzda ise bize gülünç bir rakam teklif ettiler. Öyle gülünçtü ki sadece yıllık izin haklarımızın bile çok altında... "Bu tekliften başka teklif veremeyiz" diyerek üstüne üstlük bizleri tehdit ettiler. Vermiş oldukları rakamları kabul etmediğimiz takdirde buradan hiçbir şey alamayacağımızı söylediler, "Gerekirse iflas gösterir, burada bize ait ne varsa hepsini başka ye-

re taşırız, isterseniz mahkemeye verin ama oradan da hiçbir sonuç alamayacaksınız" karşılığını verdiler. Bizler bütün tehditlerine ve gözdağlarına rağmen durmadık, haklarımızın neler olduğunu bilincindeydik, hakkımızı alma yolunda ilk etapta avukata başvurduk, bu başvuru sonucunda bizlere arabulucu yoluyla yine düşük bir ücret dayatıldı. Patronun vermiş olduğu teklifi kabul etmeyeceğimizi söyledik, daha sonra bazı arkadaşlarımızın aracılığıyla Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikası Birtek-Sen ile tanıştık. Bizlere her türlü desteği sunacaklarını söylediler, toplantılara katıldık, eylemler yaptık bunların sonucunda sesimizi duyurduk.

NASIL KAZANDIK?

Patronlar tekrar arabulucu yoluyla

tekliflerini yükseltip yapmış olduğumuz eylemlere son vermemizi istediler, bizler tabii bu teklifi de kabul etmedik. Çünkü hakkımızın o kadar olmadığını biliyorduk ve kararlıydık, hakkımızı almadan durmayacaktık. Patronlar bizlerin durmayacağını anlayıp tek tek ulaşmaya çalıştı. Patronların ilk etapta tehditlerine inanıp korkan, zor durumda olan birçok arkadaşımız gülünç olan teklifi kabul etti. Altını çizerek şunu belirtmek istiyorum ki teklifi kabul eden arkadaşlarımız bilinçsiz değillerdi, fakat zor durumda kaldıkları için kabul ettiler, çünkü 6 Şubat depreminden sonra birçok iş yeri depremden dolayı uzun süre kapalıydı bu şekilde mağdur olmuşlardı. Ancak arkadaşlarımızın kimi daha sonra tekrar bize katıldı. Direnişin başında en önde olur

bu süreçte patronla anlaşan arkadaşlarımız da oldu. Onlar sendikamızı kararlarken, kendilerine inanmadığımızı dile getirdik. Bizler Sendika Başkanı Mehmet Türkmen, avukatlarımız Tugay Bek ve Sevil Aracı'ya inandık ve güvendik. Aynı şekilde onlar da bize inanıp güvendi. Kalmış olduğumuz yerde daha güçlü bir şekilde devam edeceğimizi belirttik, 26 Mart'ta eylem kararı aldık. 25 Mart'ta yönetim sendika avukatlarımızla iletişime geçti, işçilerin hakkı neyse verileceğini söylediler. Biz de kıdem, ihbar ve yıllık izin olmak üzere bütün haklarımızı istediğimizi söyledik, avukatlarımız büyük bir özveriyle bizim için çabaladı ve sonunda biz kazandık. Sonunda zafer bizimdi. Bu zaferi kazanmamıza vesile olan herkeşe çok teşekkür ederiz.

TÜRK METAL'E SORUYORUZ:

Bu 1 Mayıs'ta ne yapacaksınız?

Merhaba,
Bu mektubu bağlı olduğumuz Türk Metal Sendikasının önümüzdeki 1 Mayıs'ta neler yapacağını sormak için yazıyorum. Evet önümüzde 1 Mayıs var, işçinin emekçinin bayramı, birçok kez bedeller ödenerek işçilerin söke söke aldığı gün.

Fabrikamızda işçilerin çoğunluğu kadın işçi, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü geldi geçti Türk Metal ise hiçbirinde hiçbir şey yapmadı "kalpli kurabiye" dağıtmak dışında... Çok yakın dönemde deprem felaketi yaşadık, Türk Metal örgütlü olduğu fabrikalarda işçileri işin içine katarak deprem bölgesindeki kadınlarla dayanışma içerisinde olabilir ve bu 8 Mart'ta bir şeyler yapabildi ama olmadı. Şimdi ise 1 Mayıs var önümüzde, geçtiğimiz 1 Ma-

yis'larda ne fabrikamızda ne de Türk Metal'e bağlı fabrikalarda 1 Mayıs'a katılım sağlanmadı. Türk Metal yetkililerinin Taksim'e gidip çelenk bırakmak dışında herhangi bir şey yaptığını görmüyoruz.

Hepimiz biliyoruz, bu 1 Mayıs seçim dolayısıyla da önemli ve bütün işçilerin birlik beraberlik içerisinde o gün o alanda olması gerektiğini düşünüyoruz. Türk Metal'in bu 1 Mayıs'ta ne yapacağını merak içerisinde bekliyoruz.

Biliyorsunuz ki metal sektörü ülkemizde önemli bir yere sahip, bizim de istediğimiz şu ki Türk Metal bu 1 Mayıs'ta bağlı olduğu bütün fabrikalardan işçileri birleştirerek kucaklayarak ve diğer sendikalara da çağrı da bulunarak alanlara akın akın işçileri taşısın. Biz Salcomp işçileri olarak bu 1 Mayıs'ta alanda olacağız. Buradan Türk Metal'in bağlı olduğu diğer fabrikalara da sesleniyor ve diyoruz ki; bu 1 Mayıs'ta işçiler olarak hep birlikte, yan yana gücümüzü gösterelim. 1 Mayıs alanları bizimdir, işçi sınıfınıdır, orada olacağız.

Salcomp işçisi kadınlar
Esenyurt/İSTANBUL

Bize parmak sallayanları unutmayacağız, hesaplaşacağız

Ben 11 yıldır Dudullu Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir fabrikada kadın işçiyim. Maraş merkezli depremlerden dolayı 4 yakınımı kaybettim. Yakınlarım 4 gün enkaz altında bağırarak can verdiler. Akrabalarım yardım için İstanbul ve İzmir'den yola çıktılar ancak yolda saatlerce engellendiler. Elbistan'a gittiklerinde enkaz altında hâlâ akrabalarımız yaşıyordu, kimse gelip onları kurtarmadı.

Çevremizdekiler çok çabaladılar ama nafiye... Onları kurtaramadılar. Ben çalıştığım fabrikanın müdürüne gidip yardım etmek için 15 gün izin almak istedim ama izin vermedi. 600 işçinin çalıştığı bir fabrikada çalışıyorum ve deprem sürecinde özellikle kadın işçi arkadaşlarım benimle ağladılar, dayanışmada bulundular, topladıkları 15 bin TL'yi bana vererek kaybettığım yakınlarımın ailelerine ulaştırmamı istediler.

Tüm işçiler Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı ve farklı hükümet yetkililerini dinlerken öfkeyle dolup taşdılar. "Bu ne yahu? Enkaz altında insanlar can çekiyor-

Dudullu Organize Sanayi'de 600 işçinin olduğu fabrikada çalışan kadın işçiler depremlerle dayanışma için varını yokunu ortaya koydu: "Hükümetin gerçek yüzünü gördük..."

ken yetkililer küfür ve hakaretlerle bize parmak sallıyor" diyen kişilerin sayısı az değildi. Bu nasıl bir devlet? Nasıl bir hükümet? Üstelik yardımlara el koyup gönüllüleri de engelliyorlar. Bazı çadır kamplarda Ekmek ve Gül gibi gönüllü çadırlarını zorla kaldırıyorlar. Yemek ve ihtiyaç malzemeleri dağıtanları bile defalarca engellediler. Utanç duydum. Günlerdir uyuyamıyorum, kaybettığım kuzenlerim Ayşe ve Ali'nin o sesleri hâlâ kulaklarımda. Yaşananları unutmayacağım. Fabrikada çalıştığım işçi arkadaşlarım da parmak sallayanları, halka küfredenleri, enkazdakilerin göz göre göre ölü-

münü seyredenleri unutmayacak. **YAŞANANLARI UNUTMAYACAGIZ**

Bir de aynı kişiler hiçbir şey olmamış gibi bizlerden oy istiyorlar. İşleri güçleri halkı tehdit etmek olan bakanları da milletvekili yapmak için yarışıyorlar. Nasıl bir yüzsüzlüktür bu? Adıyaman, Pazarcık, Elbistan ve Malatya gibi yerlerde Pir Sultan ve Cemevleri olağanüstü çaba harcadılar ancak onlara bile kayyum atamaya çalışıldı. Devlet yokken, Kızılay, AFAD yokken halkın örgütleri, belediyeleri ve gönülleri sahadan eksilmedi. Bizler de farklı inançtan ve ulustan olan 600 işçi birlik olduk. Herkes evindeki çayı, makarnayı, deterjanı elbiseyi getirdi ve kolileyip bölgeye gönderdik. Kadın işçiler olarak bu hükümetin ve tek adam yönetiminin gerçek yüzünü gördük. Bunu unutmaya-
cağız. Bize parmak sallayıp tehdit edenlerle hesaplaşacağız. Buna çok inanıyorum. Kadın işçi arkadaşlarımla gurur duyuyorum.

Dudullu OSB'den bir kadın işçi
İSTANBUL

Sömürü ve tarikat arasında sıkışan hayatlar

Gizem ÇELİK
Esenyalı-İstanbul

5 YILDIR bir plastik fabrikasında çalışan Ayla* çalışma koşullarının zorluğu yüzünden, iki hamileliğinde de düşük yapmış. Ayla'ya hem geçmiş olsun demek hem de çalışma koşullarını konuşmak üzere Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği olarak ziyarette bulunuyoruz.

4 senelik evli olan Ayla, her hamileliğinde şefine ve müdürüne çalışma yerinin değiştirilmesi talebinde bulunmuş. Daha hafif işlerin yapıldığı bölüme geçmek istediğini söyleyen Ayla'nın talebi başta kabul edilse de bölümü değiştirilmemiş. Hatta ilk düşük yaptığı zaman kanaması başladığında şef "İşler çok yoğun şu an seni yollayamam" demiş. Ayla şefle tartışmış. Şef "Rapor yazlar sana, kim bilir kaç gün gelmeyeceksin, işler aksayacak. Böyle olacaksa çıkışını ver, uğraşmayalım bir daha" demiş. İlk düşüktükten sonra tekrar hamile kalmış ve tekrar düşük yaşamış. Aynı sorunları yine yaşamış. Ayla'nın eşi ve ailesi ise düşük sonrası bebekler için "Kaderi yokmuş yaşamaya" demişler.

ÇALIŞMAK İÇİN EŞ VE AİLE ONAYI

Ayla ve ailesi bir tarikata mensup. Hatta eşiyile de bu tarikat sayesinde tanışmış. Ayla, işe başlamadan önce tarikattan izin almışlar. Tarikatta yer alan ve 'abla' dediği kadınlar "Eşinin onayı yoksa çalışamazsın, önceliğin kocandır, onun sözü artık namusundur" demiş. Eşi ise "Ben kabul ederim ama annemin ve babamın rızasını alman lazım" dediği için sırasıyla herkesten onay almış ve çalışmaya başlamış. Ancak 'abalaları' bu sefer de "Eşinden fazla maaş alamazsın, ondan üstünmüş gibi olamazsın, bu eşine saygısızlıktır" demiş. Tarikattakiler, eşi ve ailesi yaşadıklarını kader olarak adlandırırken Ayla "İki defa düşük yapmam kader değil, benim üstümden para kazananların hırsı yüzünden. Benim çocuk doğurmama engel oluyorlar, çünkü eğer ben hamile kalıp devam edersem onların işine yaramaz hale geleceğim. Bize reva görülenler onlar daha çok kazansın diye. Önemszenmiyoruz, çocuk yapmak istediğimizde evlatlarımızdan oluyoruz" yorumunu yapıyor. Ayla'ya Esenyalı Kadın Dayanışma Derneğinden bahsedip yardımcı olmak istediğimizi, gerekirse dava açıp takipçisi olacağımızı ve dayanışma göstereceğimizi belirttiğimizde ise ailesinin ve eşinin baskılarından çekindiği için şu an bir şey yapamayacağını söylüyor. Ayla gibi yüzlerce kadının söz hakkı yok hükümünde. Kadınlar kendilerine dayatılan zorbalığın karşısında hakkını arayamaz haldeler, hak aramak için aile onayı almak zorunda bırakılıyorlar.

*Kadın işçinin ismi güvenlik nedeniyle değiştirilmiştir.

Taleplerimizi görmeyen sendikaya karşı kadın işçilerin birliğini kuracağız

Dudullu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Unlu Mamuller Anonim Şirketine bağlı (UNMAŞ) UNO ekmekek fabrikasında çalışan bir kadın işçiyim. Bizi beyaz yakalı ve mavi yakalı diye ayırmışlar. Aradaki fark ne diyecek olursanız, çok az. Aynı biçimde bir sınıflandırma yanı başımızdaki Donuk Fırıncılık bölümü olan DFU fabrikasında da var. Sömürü, ağır çalışma koşulları ve üç vardiya sistemi ile hayatlarımızı karartma uygulamaları harfiyen uygulanıyor. Ben gıda teknikeriyim, ücretlerimiz düz işçi olarak adlandırılanlarla hemen hemen aynı. İşe girdiğimizde asgari ücretle işe başlıyoruz. Kadın işçilere ve teknik eleman olarak çalışan kadın arkadaşlara utanmasalar haremlik-selamlık uygulanacak. Bunun müsebbibi ise fabrikada örgütlü olan Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş Sendikası. Öz Gıda-İş toplu sözleşme süreçlerinde işçileri hiçe sayar, uyduruk bir taslak metni verir o kadar. Kadın işçilerin, mühendis ve teknik eleman olarak çalışan kadınların hiçbir talebini sormaz ve taleplerimizi almak için çaba harcamaz. Emzirme hakkımız, emzirme için özel oda ve izin talebimiz, regl iznimiz, ücretsiz kreş, üç vardiya değil gündüz tek vardiyada çalışma, 8 Mart ve 1 Mayıs'ta ücretli izinli sayılma taleplerimizin lafı bile edilmiyor. Hafta sonu çalışma uygulamasından vazgeçilmiyor.

Bir yıl önce 8. dönem toplu iş sözleşmesi imzalandı. Neredeyse

hiç kimsenin haberi olmadı. Çünkü Öz Gıda-İş bütün işçiler için bir patron sendikası. Ancak çay mollarında dışarı çıkarak sigara içiyoruz, telefon kullanmak yok. Okuduğumuz gazeteler kontrol ediliyor. Evrensel gazetesi okuyor diye iki işçi arkadaşımız işten atıldı. Artık sendika değiştirmek de dahil yeni bir sendika için tartışıyoruz. Fabrikanın kâr marjı yükseliyor biz işçiler ise yoksullaşıyoruz. Kadın işçiler olarak sözlü tacizin, küfürlerin hedefi oluyoruz. Aynı muameleler DFU'da da var. Bir sendika üyelerinin çıkarını düşünmüyor, işçilerle tartışmadan toplu sözleşme imzalıyor, patronu velinimet görüyorsa o gerçek bir işçi sendikası değildir. UNO ve DFU işçisi hep sabretti, ama nereye kadar? Sabır taşı olsa çatlar. O taş çatlamak üzere.

DISK'e bağlı Gıda-İş Sendikası fabrika önüne Antalya UNMAŞ'ta değişen sendika ve düşük ücret uygulamasının sona ermesiyle ilgili bildiri dağıtıp bize seslendi. Bu sesleniş işçiler üzerinde çok etkili oldu. Patron ve yönetim tedirgin oldu, çok korktular. En çok da Öz Gıda-İş yöneticileri ve işyeri temsilcilerinin ödleri koptu. Provokasyon yaratmak için "Bunlar terörist, bölücü" propagandası yaptılar, ama biz inanmadık. Artık ne yalanları ne de ucuz propagandaları bize sökmüyor. Kadın işçiler bundan sonra taleplerini daha yüksek sesle dile getirecek, sendika seçme özgürlüğünü kullanacak! Bunu da Öz Gıda-İş Sendikası bilsin.

UNO işçisi bir kadın

Fotoğraf: Pixabay

Bakırköy Belediyesi kaş yaparken göz çıkardı, aşevini kapattı

6 ŞUBAT 2023 sabahı ülkemizde yaşanan depremin yarattığı yıkımla enkaz altında kalan hayatlar unutamayacağımız acılarla yerleşti içimize. İnsanın en acı duyduğu an, en çaresiz olduğu an sevdiğine yardım edemediği anmış maalesef. Bunları yaşadık. Bu tür olaylar ülkemizde ilk defa yaşadığımız duygular değil ne yazık ki. En acı verici felaketlerden biri olan son süreç bir savaş gibi yıkım yarattı. Neden hızlıca müdahale edilmedi sorusu ise hâlâ cevapsiz. Neden en ihtiyaç duyulduğu o kritik zamanda halk yalnız kaldı?

O yalnızlık anında birbiriyle benzer duygular yaşayan insanlar, dayanışma zamanında yine yan yana geldi. Hepimiz seferber olduk. Birçok sivil toplum kuruluşu, siyasi parti ve belediye deprem bölgelerinde yardımları depremzedelere ulaştırdı.

Bakırköy Belediyesi de bu belediyelerden biri. Bakırköy Belediyesi, deprem bölgesine aşevi ve kreş kurarak bu dayanışmaya destek veriyordu. Fakat bunu yaparken Bakırköy'de ihtiyaç sahiplerine, engellilere, yaşlılara, öğrenci yurtlarına, kreşlere verdiği hizmeti kendi aşevini kapatarak kesti. Böylece hizmet alanlar mağdur edildi. Kreş velilerine aniden mesaj gönderile-

rek öğlen yemeği çıkmayacağı söylendi. Catering firması dışında alternatif olmayınca yemek ücreti de iki katına çıktı. Bu da ödeme gücünü çeken velilerin çocuklarını kreşten almasına yol açtı. Yani kısacası yaşananlar, çocukların eğitim hakkının elinden alınmasına neden oldu. Asgari ücretle çalışan zor durumdaki vatandaş için ve kimsesi olmayan yaşlı, engelli vatandaş için önemli bir hizmetti aşevi. Sosyal belediyecilik halkın ihtiyaçlarını tespit edip çözüm üretmeyi gerektirir. Üstelik Bakırköy ilçesi İstanbul'da yaşanacak bir depremde zarar göreceği riskli ilçelerden birisi. Bakırköy'de yaşanacak bir afette barınma ihtiyacı gibi yemek ihtiyacı da önemli olacaktır. Yaşanacak bir afete nasıl hazırlanacağını planını yapması gereken belediyenin böyle bir hizmeti kesmesi depreme hazırlığının olmadığını da gösteriyor. Afet durumunda hızlıca devreye girmesi gereken belediyeler daha da hazırlıklı olmalı. İlçesinde yaşayan vatandaşlarının durumunu bilip hızlıca organize olabilmeli. Kısaca dayanışmayı afet öncesi örüp sonrası için de güçlendirmelidir.

Bakırköy belediye işçisi İSTANBUL

Fotoğraf: Canva

DEÜ işçileri birliği ile kazandı

DOKUZ Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık işçileri olarak toplu iş sözleşmemizi yeni imzaladık. Yönetimin yüksek hakem tehdidinden dolayı bir kaos yaşamış olsak da özellikle sosyal haklar açısından başarılı bir TİSe imza attık. Kamu Çerçeve Protokolü'nün getirdiği ek maddi kazanımlarımız da yüzümüzü güldürmedi diyemeyiz. Ancak TİS tek başına her şey değilmiş, bir kez daha gördük.

Neden dersiniz, her şey çok pahalı. Peynirin kilosu 250 lira, et olmuş 300 lira. Kiralar gerçekten uçuyor. Yol parası zaten malum. Bu arada toplu sözleşmede istediğimiz yol ücretini de kazandık, söylemeden geçmeyeyim.

Diyeceğim o ki pahalılığa karşı mücadele etmediğimiz, yoksulluğa son vermediğimiz süreçte maaş artışları da işe yaramıyor. Toplu sözleşme görüşmeleri başladığında yoksulluk sınırı 25 bin lira iken şimdi yaklaşık 32 bin lira oldu. Aldığımız zamlar yüzde oranı olarak kulağa hoş gelse de insanca yaşamımıza yine yaramıyor.

Kazanımlarımız arasında bizi en mutlu eden maddelerden biri

ücretli refakatçi izni. Çocuğumuz evlendiğinde, bir hastalık durumu olduğunda izin kullanabileceğiz. Doğum sonrası bir yıl ücretsiz izin hakkı yeniden kabul edildi. Örgün

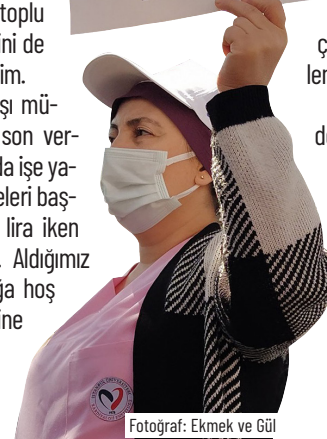
edilme maddesi ilk kez alındı, Terfi Kurulu maddesini de (görevlendirme belgesi olmadan işçinin iş yeri ve görevi esaslı suretle değiştirilemez) kazandık. Hatta 4857 No'lu İş Kanunu'nu delip oy birliği ile vardiya sisteminin belirlenmesi maddesi de sözleşmede geçti. Böylece bir gün dolu bir gün boş şeklinde çalışıp evimize,

çocuklara daha çok zaman ayırabileceğiz, dinlenebileceğiz.

Aslında en büyük kazanımımız örgütlü mücadele deneyimimiz oldu. Artık işçiler örgütlü mücadelelerini yıpratmaya çalışan diğer işçilere karşı duruyor. Yüksek Hakem Kurulu tehdidi-ne karşı işçi arkadaşların hemen bir araya gelmesi çok güzeldi. Deprem dayanışması sürecindeki birliğimiz de bizi birbirimize yakınlaştırmıştı. Daha çok kaynaştık ve dayanışmanın coşkusunu ve gücünü yaşadık.

DEÜ Hastanesinden sağlık işçisi bir kadın İZMİR

ÇOK ŞEYİMİ İSTİYORUZ? GÜVENLİ ORTAM İSTİYORUZ

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

EKMEK VE GÜL İÇİN, İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN KADINLAR 1 MAYIS'A

İNSANCA YAŞAM;

İNSANCA BARINABİLMEK DEMEKTİR!

Son birkaç yıldır tüm tüketim maddelerine zam geldiği gibi, ev kiralarda da sürekli artış yaşanıyor. Gerçek enflasyonun önlenemeyen artışı yüzünden pek çok ev sahibi daha kira zam dönemi gelmeden zam yapıyor, kiracıları anlaşarak ya da zorla çıkarıyor. Sanki yeterli sayıda konut yokmuş gibi spekülasyonlar yapılıyor. Oysa sadece İstanbul'daki boş konut sayısı 1 milyon 800 binin üzerinde. Üstelik ister ev sahibi olalım ister kiracı binalarımızın ne kadarın deprem dirençli, bilinmiyor.

Biz diyoruz ki; sağlıklı, deprem dirençli ve güvenli konutlarda parasız barınmak her yurttaşın hakkı! Kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın ve eşitsizliğin hüküm sürdüğü bu toplumda evsiz kalma korkusu altında yaşamak istemiyorsak insanca barınma hakkımız için mücadele etmeliyiz!

İNSANCA YAŞAM;

GÜVENCELİ ÇALIŞMA DEMEKTİR!

ÖZELLİKLE son 20 yıldır bir fikir pompalanıyor topluma; "Esnek çalışma en çok kadınlara yarıyor" diyorlar. Çocuklara kreş açmamak için hem işverenler hem de devlet yetkilileri "ev ve iş yaşamının uyumu" diye yutturmaya çalışıyorlar bu yalanı. Bir yandan patrona kâr üretirken diğer yandan da devletin ücretsiz sağlama gereken eğitim, sağlık ve bakım hizmetini de kadınların sırtına yıkıyorlar. Ne demek esnek çalışma? En iyi pandemi zamanında görmedik mi? Yarı zamanlı çalışma dediler, tam zamanlı çalıştırıp yarı ücret verdiler. Evden çalışma dediler, bir iş günü içindeki tüm maliyetleri çalışanın üstüne yıktılar, gecemizi gündüzümüze katıp çalıştırdılar. Hak aramaya kalktık; bir baktık ki ana şirketin değil, taşeronun işçisi görünüyormuşuz. Kiralık çalıştırdılar, kadrolunun işini yaptır-

dılar. Sözleşmeli personel yaptılar, her sözleşme süresi bitiminde ya yenilemezlerse diye tüm koşulları kabul ettirdiler. Üstelik kadrolu-sözleşmeli diye böldükleri insanların sendikalaşmasına da engel oldular.

Biz diyoruz ki; tüm emekçiler için, özellikle de kadınlar için, esnek çalışmanın her türlü yasaklanmalıdır. Kadınlar için en iyi çalışma, kurallı, düzenli, güvenceli çalışmadır. Kadınlar için en iyi çalışma sendikalarında örgütlü oldukları, sendika komitelerinde söz, yetki ve denetim sahibi oldukları çalışmadır.

İNSANCA YAŞAM;

KENDİNE AİT BOŞ ZAMAN DEMEKTİR!

BUNDAN 150 yıl önce işçiler 12 ila 16 saat değişen sürelerde çalışıyorlardı. 1 Mayıs İşçi Sınıfının Birlik Mücadele ve Dayanışma günü de bu çalışma sürelerinin insani düzeylere çekilmesi için yürütülen mücadelelerin sonunda ortaya çıktı. Dünyanın pek çok yerinde işçiler, "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse" diyerek grevlere gittiler. Bugün pek çok ülkenin yasalarında ortalama 8 saatle sınırlı bir iş günü varsa bu mücadele sayesinde.

Ancak en iyi biz kadınlar biliriz, yasalarla gerçekler arasındaki makası. Çünkü o makası hep biz fazladan emeğimizle, angaryalar üstlenerek kapatmak zorunda bırakılırız. Çünkü günde en az 8 saat işyerinde çalıştıktan sonra bir de evdeki işleri üstlenmek zorunda bırakılan biziz! Oysa 21. yüzyılda insanlığın eriştiği teknoloji 8 saatten bile daha kısa çalışmamıza, ev işlerine daha az zaman ayırmamıza elverecek düzeyde. Ne var ki o teknoloji insanlık için, kadınların yükünü bertaraf etmek için kullanılmıyor, patronların elinde bizi işsiz bırakacak bir silaha dönüşüyor.

Biz diyoruz ki; bugün insanca bir iş günü tarif edeceksek günde 7 saati, haftada 35 saati geçmemeli. Haftanın 2 günü, bir yılın 30 ila 40 günü kesintisiz dinlenme süresi olmalı. Kadınlar günde 7 saat çalışmalı, bakım hizmetini devlet sunmalı, ev işleri o evde yaşayan herkesle eşit paylaşılmalı ve kadınların kendilerine ait bir zamanları olmalı! Canımız ne isterse onu yapabileceğimiz bir zaman!

İNSANCA YAŞAM;

BORÇSUZ, KREDİSİZ, DERTSİZ GEÇİNEBİLMEK DEMEKTİR!

DİYECEKSİNİZ ki, "Fazla mesai ücretleri olmasa biz nasıl geçineceğiz?" Evet, bugün çıplak ücretlerle geçinmek bir hayal gibi. Ama mesailer eklenince de geçinebiliyor muyuz ki? Haklısınız; biz emekçilerin, emekçi kadınların her talebi birbirine bağlı. Kimseye borçlanmadan, kredi kartlarına abanmadan, bakkala veresiye yazdırmadan, evde kavga çıkmadan geçinebileceğimiz bir ücret almaksızın insanca yaşamamız mümkün değil. TÜRK-İŞ daha yeni açıkladı; bir hane nin aylık sınırı 9 bin 590, yoksulluk sınırı 31 bin 241 lira olmuş. Asgari ücretse 8 bin 500 lira, aylık sınırının altında!

Biz diyoruz ki; hiçbir ücret yoksulluk sınırının altında kalmayın! Performansmış, sayı hedefiymiş, gözümüzün üstünde kaşımız varmış, kimse bizim ücretimizden tek bir kuruş bile kesmesin! Aldığımız ücret sadece temel ihtiyaçlarımıza değil, ruhsal ve sosyal ihtiyaçlarımıza da, kendimize ait zamanımıza da yetsin!

İNSANCA YAŞAM;

İŞYERİNDE ENDİŞE DUYMADAN ÇALIŞABİLMEKTİR!

ÜCRETİMİZİN üstüne üç beş daha koyalım derken mesailere kaldığımız, uyumadığımız her an ya işte çalışıyor ya da evde emek veriyor olduğumuz bu hayatta bir de iş başındayken baskının her türüsüne maruz kalıyoruz.

Biz diyoruz ki; emekçiler üzerindeki üretim, performans ve insani sınırlara uymayan her türlü üretim baskısı, mobbing, küfür ve hakaret kabul edilemez bir suçtur. Bunların soruşturulması için cinsiyete dayalı eşit temsilin sağlandığı işyeri disiplin kurulları oluşturulmalıdır. Kadınların maruz bırakıldığı mobbing, şiddet, taciz ve küçümsemeler ise daha ağır bir suçtur. İşyerinde taciz ve cinsiyete dayalı baskılara karşı özel önlemler alınmalı, özel olarak kadın müfettiş talebini içerecek şekilde iş müfettişleri çağırma ve iş mahkemelerine başvurma hakkımız olmalıdır!

İNSANCA YAŞAM;

ANNE OLSAK DA OLMASAK DA HAYATA EŞİT KATILABİLMEK DEMEKTİR!

NELER duymadı ki bu kulaklar son 20 yılda. Kadın erkek eşit olamazmış; anne olmayan kadın eksik, yarım insanmış. Anne olunca da boş laf dışında hiçbir esameleri okunmadı. Gördük; deprem bölgesinde 226 bin gebe kadın yaşıyordu; üstelik 25 bini ilk ay doğum yapacaktı. Ne oldu o kadınlara? Bu memlekette anne olmak demek neredeyse istihdam dışına düşmekle eş anlamlı hale geldi. "Çocuk filanca yaşa kadar büyüsün, sonra işe başlarım" diyen kadınların tekrar çalışma yaşamına dönmeleri imkânsız gibi bir şey. Böyle olunca da kadının ev içinde erkeğe bağımlılığı arttı. Şiddet ya da herhangi bir geçimsizlik durumunda boşanmak istediğinde kadının hiçbir ekonomik dayanağı olamıyor. Asıl yarım, asıl eşitsizlik işte kadınları bu duruma düşüren sistemde.

Biz diyoruz ki; çocuk, yaşlı, hasta bakımı, kadını istihdamdan ve kamusal yaşamdan koparan ne kadar ev içi angarya varsa hepsinin kamusal bir iş olduğu kabul edilsin. Yani bunlar sadece kadınların değil, tüm toplumun sorumluluğu altına girsin. Doğum öncesi kadına 2 ay ücretli izin verilsin. Ama doğum sonrasında, bugün sadece kadına verilen ve yetmeyen, dolayısıyla kadınların ücretlerinden feragat ederek çocuklarına bakmak için aldıkları ücretsiz izin sistemi kaldırılmalı. Doğum sonrasında, doğum yapan kadına ve eşine altı ay devredilemez, ücretli ebeveyn izni verilsin. Kadınları babalara, abilere ve kocalarına bağımlı kılan "onun üzerinden bakılma" devri bitsin, kadını birey olarak hak sahibi kılan bir sosyal güvenlik sistemine geçilsin.

Ancak bu da yeterli değil. Biz diyoruz ki; işyerindeki kadın sayısına göre değil, tüm çalışanların sayısına göre her işyerine ücretsiz kreş ve emzirme odası açılmalı. Semtlerde ve köylerde ücretsiz, nitelikli, yaygın ve gerekirse mobil çocuk bakım üvaları açılmalı.

Yaşlı, engelli ve hastaların sağlığından ve bakımından da otomatik olarak biz kadınlar sorumlu tutuluyoruz. Koskoca devletin yapacağı işi bir başımıza bize yükliyorlar. Bir de kendi adımıza, bağimsizce bir işe kalkıştığımızda "kadın başına" diye başlayıp engelliyorlar.

Biz diyoruz ki; yaşlı, engelli ve hasta bakımı uzmanlık gerektiren kamusal bir hizmettir. Ancak bu şekilde kişinin onurunu zedelemeyen yürütülebilir. Bu yüzden her semtte ve köyde sosyal sağlık olanaklarıyla birlikte bakım evleri kurulmalı.

İNSANCA YAŞAM;

ÜCRETSİZ, NİTELİKLİ VE ERİŞİLEBİLİR SAĞLIK HİZMETİ DEMEKTİR!

BUGÜN bir borç kalemini daha azaltabilmek için, her gün fırlayan fiyatlara yetişebilmek için adeta bedenimizi çürütüyoruz işyerlerinde. Boyun, bel fıtığından, üriner sistem bozukluklarına, işitme kaybından doğurganlık kaybına pek çok şekilde bedenimiz onulmaz hasarlar alıyor. Sonra da yalvar yakar izin alarak, piyango usulü MHRS randevusu bularak bir doktor yüzü görmeye çalışıyoruz.

Biz diyoruz ki; yaka rengi ya da cinsiyeti fark etmez; 50'den fazla emekçinin çalıştığı her işyerinde hekim istihdam edilmelidir. Sanayi bölgelerinde hastaneler kurulmalı, ilçelerde mutlaka ama mutlaka acil travma cerrahisi, meslek hastalığı ve kadın sağlığı birimleri olmalıdır. Bugün hastayı müşteri gibi gören sağlık "sektörü" anlayışı derhal terk edilmeli; hasta oluktan sonra tedavi odaklı değil, hasta olmadan koruyucu sağlık hizmeti anlayışı benimsenmelidir. İşyerlerinde, mahallelerde, köylerde kadın sağlığı taramaları yapılmalı, rahim ağzı, meme, yumurtalık kanseri ve benzeri hastalıklardan kaynaklı önenebilir tüm ölümler erken teşhis edilerek önlenmelidir.

Fotografraflar: Ekmek ve Gül

İNSANCA YAŞAM;

EVDE, SOKAKTA ÖZGÜRCE DOLAŞABİLMEK DEMEK!

BU ülkede 42 milyonun üzerinde kadın ve kız çocuğu yaşıyor. Ekonomik geçim zorlaştıkça, bireysel silahlanma yaygınlaştıkça ya da deprem gibi doğal bir afet yaşandığında, kadınların sorumluluğu olmayan her olay kadınlara şiddet olarak tahvil ediliyor. Türkiye'de her gün onlarca kadın öldürülüyor, bunların sadece birkaç tanesi basına yansıyor. Fiziksel, psikolojik, ekonomik ya da cinsel, her gün şiddetin bir türüne maruz bırakılan kadın sayısını bilmek için müneccim olmaya gerek yok. TÜİK olursa yeter. Ama şimdilik bizim vergilerimizden kaynaklanan Türkiye İstatistik Kurumu'nun siyasi iktidar dışında kimseye hizmet edesi yok. O zaman iş bize düşüyor. Hanemize bakalım, komşumuza, mahallemizdeki kadınlara, iş yerindeki arkadaşlarımıza. En az bir azar, bir baskı, bir kıskançlık, bir kısıtlama, bir taciz, bir mobbing hikayesinin geçmediği bir gün var mı? Bu insanca bir yaşam mı? Kesinlikle hayır.

Biz diyoruz ki; kadınlar ve LGBTİ'ler istedikleri her yerde istedikleri her an, saldırılma korkusu olmaksızın var olabilmelidir. Şiddetin sonuçlarıyla bile göstermelik sosyal politikalarla ilgileniyor pozitif veren mevcut anlayış derhal bertaraf edilmelidir. Şiddeti doğuran her türlü sorun, başta cinsiyet eşitsizliği ortadan kaldırılmadıkça.

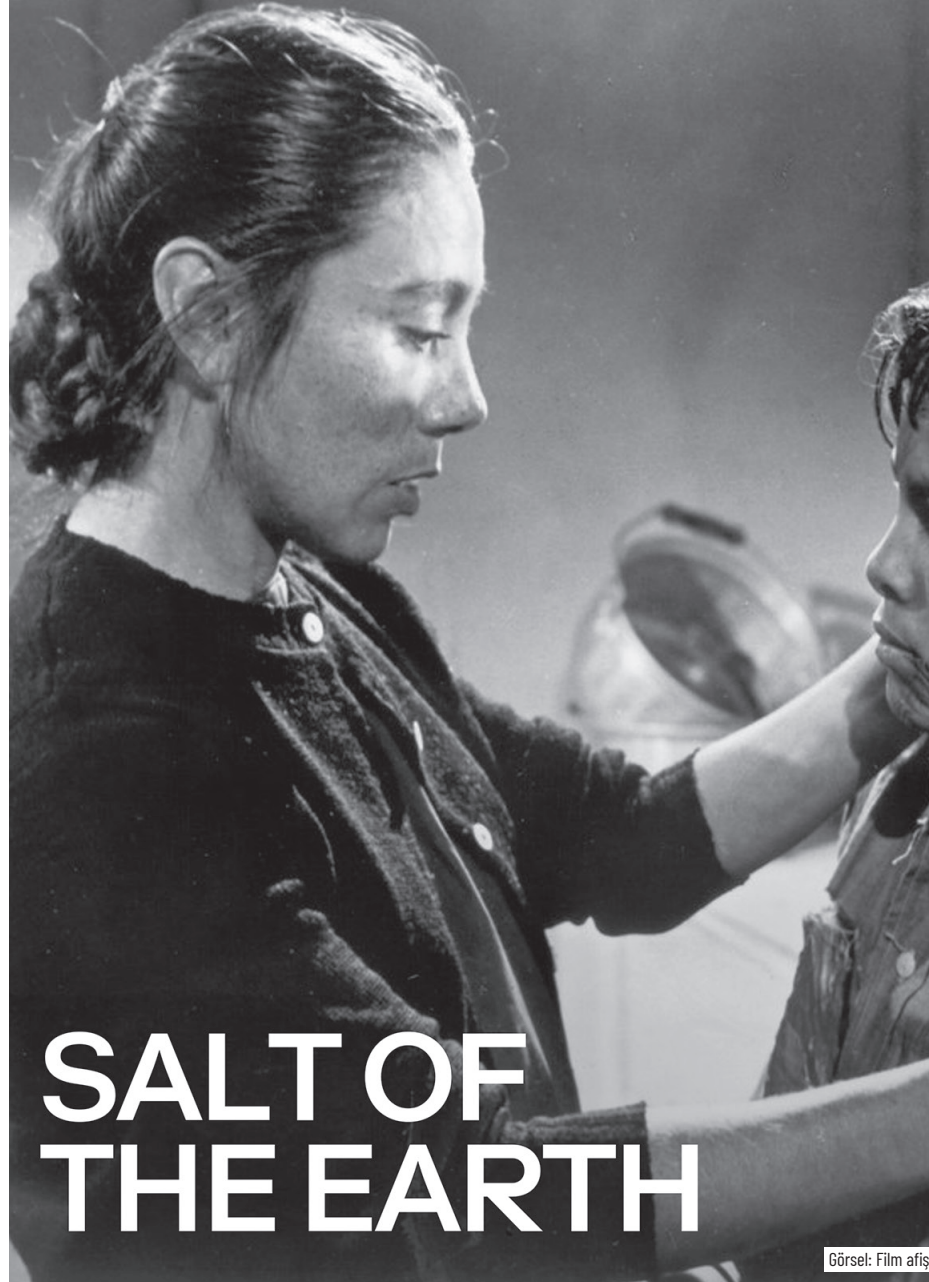
İŞÇİYİ İŞÇİYE İŞÇİYLE ANLATAN BİR FİLM:

Maden işçisi eşi Esperanza'nın anlatıcısı olduğu film, Meksika kökenli işçilerin beyaz işçilerle eşit haklara sahip olmak ve iş güvenliği gibi taleplerle ilan ettiği, aylar boyu süren grevi anlatıyor:

Hazan İLİK

Başlangıcı olmayan bir hikâyeye nasıl başlanır? Esperanza'nın izleyiciye sorduğu bu retorik soruyla açılıyor Salt of the Earth (Toprağın Tuzu). İç içe geçmiş ezilme biçimlerinin, farklı baskı türlerinin ve sömürünün nerede ve ne zaman ortaya çıktığını anlatmaya başlayacağımız bir sıfır noktası olmadığı doğru. Ama tüm bunların birbirini nasıl etkilediği, günlük hayatta nasıl ilişkilenebilir ve yol açtığı ve türlü ayrımcılığa sebep olan farklı baskı türleri ile mücadele etmek için nasıl bir yol haritası edinmemiz gerektiği konusunda küçük ölçekli, oldukça sade ve etkileyici bir anlatı sunuyor Toprağın Tuzu. Bir maden işçisinin eşi olan Esperanza'nın anlatıcısı olduğu 1954 yapımı film, Meksika kökenli işçilerin beyaz işçilerle eşit haklara sahip olmak ve iş güvenliği gibi taleplerle ilan ettiği ve aylar boyu devam eden grev sürecini anlatıyor. Esperanza grev tartışmalarının başladığı günü "sonun başlangıcı" diyerek tanımlıyor ve kendi için kutsal bir gün olarak addediyor. Çünkü tüm bu grev süreci aynı zamanda başta Esperanza'yı ve tüm kadınların madenci olan eşleriyle olan ilişkilerini de dönüştüren bir okul görevi görüyor.

Filmde gördüğümüz grev, 1950 yılında başlayıp yaklaşık 18 ay boyunca süren gerçek bir grevin kurgusal bir versiyonu aslında. Karakterleri canlandıranların çoğunluğu ise profesyonel oyuncular değil filmin baz aldığı grevdeki maden işçilerinden veya onların ailelerinden oluşuyor. Senaryosu dahi halka açık toplantılarda tartışmaya açılan bu bağımsız yapımın yönetmeni Herbert J. Biberman ve senaristi Michael Wilson'a göre bu film, "işçiyi, işçiye, işçiyle" anlatan bir film. Yönetmeninden senaristine filme katkı sunanlar, McCarthy döneminde Amerikan karşıtı faaliyetler yap-

Görsel: Film afişi

makla, yani komünizm propagandası yapmakla suçlanarak daha önce Hollywood kara listesinde yerini almış "yasaklı" isimlerden oluşuyor. Bu ambargo daha sonra filmin de "tehlikeli" bulunup gösterime girememesine kadar uzanırken çekim esnasında da ekip türlü tehdit ve saldırılara maruz kalarak filmi güçle tamamlamış.

EŞİTSİZLİKLERE KARŞI MÜCADELE SINIF MÜCADELESİYLE BİRLEŞİNCE

Amerika Birleşik Devletleri'nin New Mexico eyaletinin eski ve gerçek adıyla San Marcos, beyazlar tarafından değiştirilen adıyla Zinc-town kasabasını anlatmakla başlar

Esperanza (İspanyolca'da Umut anlamına geliyor). En başta kendisine ve kendisi gibilere ait olan bu el konulmuş toprakları anlatırken şöyle der: Ev bize ait değil ama çiçekler bizim. Yoksulluk içinde çocukların bakım yükünü ve ev içi işlerin sorumluluğunu üstlenen Esperanza'nın isim gününden dileği hamile olduğu üçüncü çocuğunun dünyaya gelmemesi olur. Hemen ardından pişman olup kendini kötü hissetse de kadınların içine itildiği zorunlu koşullarda aklından geçenlerin "kutsal anneliğe" rağmen sesli olarak dile getirilmesi zamanının ilerisinde bir film yapıyor Toprağın Tuzu'nu. Maden işçilerinin durumunu ise Esperanza'nın eşi Ramon iş yerindeki yöneticiyi kastederek söylediği "O maden çıkarmak istiyor, biz dışarıya canlı çıkmak istiyoruz" cümlesiyle özetler. Yeni bir iş kazasının yaşanmasıyla ateşlenen grev boyunca madenciler yalnızca şirketle değil patronlarının çıkarlarını koruyan polisle de defalarca karşı karşıya gelir. Bu sırada madencilerinin eşleri, grevin taleplerinden birinin temiz ve sıcak su tesisatı kurulması olması gerektiğini söyler fakat daha öncelikli talepler olduğu gerekçesiyle başta pek kulak asılmaz; kadınların grevin doğrudan birer parçası olma ısrarları ise çoğunluk tarafından doğru bulunmaz ve kabul görmez. Fakat zaman ilerledikçe ve işçilere dönük saldırılar arttıkça kadınların grevi devralması bir nevi zorunlu hale gelir. Siyasal birer aktör olarak grev sahnesine çıkan kadınlar bu süreci oldukça başarılı yönetmekle kalmaz, aile içindeki iş bölümünü de tam tersine çevirir.

Toprağın Tuzu, kadınlar üzerindeki baskıyı da ezilen uluslar üzerindeki baskıyı da sömürü sisteminin eşitsiz güç ilişkilerinin bir parçası olarak ele alırken, tüm bu eşitsizliklere karşı yürütülecek mücadeleyi de bir grev örneği üzerinden sınıf mücadelesinin ortasına yerleştiriyor. Zaman geçtikçe Meksika kökenli işçilerin eşitsizliği yaratanın beyaz işçilerin varlığının değil patron olduğunun farkına varmaları, Ramon'un Esperanza ile eşitler hukuku kurarak birlikte mücadele etmenin doğru olduğuna ikna olduğu anda nihayet grevin başarıyla sonuçlanmasını sağlaması buna birer örnek.

Esperanza en sonunda kendilerinin kimsenin geri alamayacağı bir şey kazandıklarına ve bunun çocuklarına miras kalacağına inandığını söylüyor. Ve öyle de oluyor.

SİGORTASIZ, DÜŞÜK ÜCRETLİ MESLEK ÖĞRETMENLİK: 'Ağrıyan dişimin sancısını karanfille kesmeye çalışıyorum'

Evin TURGUT
Özel Sektör
Öğretmenleri Sendikası
İstanbul Temsilcisi

D illerden düşmeyen ve her konusu açıldığında muhakak edilen o laf: "Öğretmenlik kutsaldır." Son derece itibarsızlaştırılan, mevcut ekonomik durumda hayatta kalması, insanca bir yaşam sürmesi güçleşen öğretmenler ne kendilerini ne de mesleği kutsal buluyor. "Kutsal olan insan yaşamıdır" diyor Athena öğretmeni. Ülkeye bir buçuk ay önce gelmiş ve asgari ücrete, sigortasız, elden maaş olarak çalışıyor özel bir kolejde. "Geldiğimde çok umutluydum, her şeyin daha güzel olacağına dair umudum vardı. İran'da hayat çok pahalı, geçinmek zor. Ama burada da gün geçtikçe her şey daha da zorlaştı. Kendim bile geçineyorken aileme para göndermek hayal oldu" diyor. Sigortasız ve asgari ücrete öğretmen çalıştırmak suç, kaldı ki yabancı öğretmenler yönetmeliğe göre asgari ücretin üç katını almak zorunda. "Başka çarem yoktu, bir an önce çalışmak ve geçinmek zorundaydım. Zaten kendimi öğretmen gibi de hissetmiyorum, bir sürü evrak işi yapıyorum, okuldaki tüm kademelerin dersine de giriyorum. Sigortasız olduğum için ağrıyan dişimin sancısını bile karanfille, ağrı kesici ile kesmeye çalışıyorum" diyor.

ÖĞRETMENLERİN İLACI YÖNETİCİLERİN KABUSU

Devletten emekli olan Büşra öğretmeni giriyor lafa ve bizlere yani genç öğretmenlere üzüldüğünü söylüyor: "Çok yazık, bu kadar az paraya ve bu kadar mobbinge rağmen çalışmak zorunda kalmak sizler için çok kor-

kunç. Ne denetim var ne de bir müfettiş. Yapılan her haksızlık, her mobbing, her suç sümen altı ediliyor." Onun da tek tesellisi aldığı emekli maaşı. Konu sendikaya geliyor. Lafi yine Bahar öğretmen alıyor. "Sendika bu sektöre ilaç gibi geldi ama tabii bizim için, öğretmen için. Yoksa müdürler, yöneticiler için korkulu rüya." Meslekteki henüz ikinci yılı olan bir öğretmen olarak sendika -Bahar öğretmenin deyişi ile- benim için de ilaç gibi idi. İlk iş görüşmelerinde teklif edilen 10 aylık sözleşmenin yasal olmadığını, asgari ücretin suç olduğunu, etüt-nöbet-ders doldurma- hafta sonu etkinlikleri için ek ders ücreti almamız gerektiğini hep sendika ile öğrendim. Özel sektör patronları öylesine rahat ve cüretkârlar ki en ufak bir itirazda, serzenişte anında kapıyı gösterebiliyor.

ÖĞRETMENLER İŞÇİ, ÖĞRENCİLER MÜŞTERİ

Devletin yanlış politikaları ile eğitim ve fen edebiyat fakültelerinden mezun olan binlerce öğretmen mecburen özel sektöre yöneliyor. Zaten çoğu iş merkezi olan, sonrasında okula (!) dönüştürülen kolejlere uzun saatler, asgari ücrete ve güvencesiz bir şekilde çalışmayı kabul etmek zorunda kalıyor diplomalı işsiz öğretmenler. O plazaları, iş merkezlerini okula dönüştürmek için gözetilen şey elbette patronun eğitimci olması değil. Gözetilen tek şey sermayesi. Hal böyle olunca okullar birer fabrika, öğretmenler işçi, öğrenciler ise müşteriden ibaret.

Sendikanın kar tatillerinde, ara tatillerinde yapılan derslerin hesabını sorması, öğretmenlerin 10 aylık sözleşmeleri ve dayatılan istifaları imzalamaması tam da bu yüzden patronları şok etti. Ortaya koydukları sermayeleri ile diledikleri gibi at koşturmaları, kurdukları o sömürü düzenleri sarsıldı. Sendika, bir

buçuk yaşında. Yola çıktığı ilk gündeki eylemsel yoğunluğunun, iş hacminin ve dahası üye sayısının çok üzerinde bir aşamada.

Özel sektör öğretmenleri sendikası henüz bir buçuk yaşında olmasına rağmen işçi sendikalarının tarihinde, yüzde 808 büyümeyle bir yılda en yüksek oranda büyüyen sendika oldu. Ağustos 2021'de birkaç kişi ile çıkılan bu yolda şu an 8 bini aşkın üye var. Geçtiğimiz sene ilk defa 1 Mayıs alanında kendi sendikaları ve kortejleri ile yürüyen öğretmenler bu sene daha umutlu ve çok daha güçlü. "Geçen sene katılamamıştım 1 Mayıs'a ama heyecanla, gururla izlemiştim. Sanırım 200'e yakın öğretmen vardı, bu sene inanıyorum ki alanda binler olacak çünkü artık yalnız değiliz ve ancak böyle sendikacı olarak dayanışma ile alt ederiz bu sömürü düzenini" diyor Osman öğretmen.

Romantize etmeyin, hakkımızı verin

OKUL yöneticilerinin kadın öğretmenlerin kıyafeti, özel hayatı konusunda baskısı sürüyor. İş alımında evli olup olmadığımız, çocuğumuzun olup olmadığı, hatta ne zaman çocuğumuz olabileceği dahi sorularak özel hayatımıza müdahale etmeye çalışıyorlar. Öğrencilerin özellikle temel ihtiyaçları konusundaki beklentileri de kadın öğretmenler için çok daha fazla.

Yeni bir sendika olmasına rağmen her okulda şu anda Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın sosyal medya paylaşımlarını takip eden öğretmenler ve veliler var. Hatta en çok okul sahiplerinin sendikanın sosyal medya paylaşımlarını takip ettiğine şahit oldum. "Ortalık çabuk karışıyor, patronlara genel olarak kötü imaj çiziliyor, biz de ekonomik zorluklar çekiyoruz, biz bir aileyiz, burası ekmeğimizi" gibi patron açıklamaları var. Öğretmenlik mesleğini romantize ederek, öğretmenleri sindirmeye çalışarak eğitim dönemi açılışı yapan idareciler şimdi de "Sendikacı olmak bir hak, tabii sendikacı arkadaşlarımız da olabilir" şeklinde konuşmaya başladılar. Tabii söylem değişse de huy değişmedi.

Sosyal medyada hak gaspına uğrayan arkadaşımıza destek olduğum için uyarı aldım ve çalıştığım kurumumun ismini hiçbir kişisel hesabımda yazmayarak destek vermem konusunda talepte bulunuldu.

Yalnız hissetmemiz, birbirimizin ayağını kaydırmamız beklenir. Sürekli rekabet ettirilmez. Sendikayla benim çevremdeki öğretmenlerde de bir değişim oldu. Son 1 senede sendikada arkadaşlarımızın hem MEB'i hem de kurumları arayarak öğretmenlerin haklarını hatırlatması, şikayetçi olması hepimize güç verdi. Kar tatilinde derse gitmem için zorlandığımda sendikanın da her seferinde üzerinde durduğu özlük haklarımı savunduğumda yönetimin ne kadar şaşkınlık içerisinde kaldığını gördüm. Sendikası öğretmenlerin de sendikayı dinleyip kulak verdiğine şahit oluyorum. Sektör için bir nefes olsa da sendikamızın hâlâ büyümeye ihtiyacı var. Daha çok öğretmenin daha çok katılımıyla, mücadelemizle haklarımızı tekrar kazanacağız.

Özel Sektör Öğretmenleri
Sendikası'ndan bir öğretmen
Kadıköy/İSTANBUL

E.Ava

Bir süredir dünyanın farklı yerlerinden yükselen hak, emek ve özgürlük mücadelesi git gide yeni boyutlar kazanıyor. Özellikle işçi ve emekçilerin kitlesel eylem ve grevleri, dünyada yeni bir sürecin başlangıcı umudunu da yeşertiyor. Dünyada süren mücadele ve direnişlerin katılımcıları arasında kadınlarda var elbette...

Daha birkaç ay önce Afganistan'da, İran'da yükselen hak ve özgürlük mücadelesinin bayraktarı olan kadınlar, dünyadaki gözleri kendine çevirmişti, farklı kesimleri mücadele etrafında buluşturanlar olmuşlardı. Bu süreçte dünyanın farklı bölgelerinde sermayeye karşı direnişler arttı. Almanya'da, Güney Afrika'da, İngiltere'de, İsrail'de, Fransa'da ve birçok farklı ülkede işçiler ve emekçiler haksızlığa karşı grevde, direnişte, yürüyüşte yan yana geldi.

İSRAİL'DE DİNİ KOALİSYON KABUL GÖRMEDİ

Tel Aviv'de upuzun bir pankartın üzerinde Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İran'ın eski dini lideri Humeyni, İsrail başbakanı Binyamin Netanyahu ve Rusya devlet başkanı Vladimir Putin gibi isimlerin fotoğraflarıyla yürüyen kalabalık kitle sağ ve dinci ittifakların halkı karanlığa sürüklediğini söylüyordu.

İsrail'de Yargıtay'ı bağımsız halden çıkarıp devlete bağlı kılmak isteyen Netanyahu ve faşist koalisyonuna karşı halk sokağa çıktı. İsrail başbakanı Binyamin Netanyahu İsrail'de altıncı kez başbakan olmasının ardından aşırı sağcı ve dini gruplarla bir koalisyonla birlikte parlamentoda güçlü bir çoğunluğa sahip. Toplumda Yahudi köktencilikini teşvik eden bu koalisyon, diğer dinsel köktencilik grupları gibi, kadınlara yönelik saldırıyı merkeze alıyor. Böylece kadınların yaşam alanlarının kısıtlanması ve beraberinde gelecek olan birçok hak gaspının yolu açılacaktı. Ancak günlerce süren sokak eylemleri Netanyahu'nun geri adım atmasına ve teklifi şimdilik geri çekmesine neden oldu. Bu teklif İsrail hükümetinin işgalci vasfının bir kenara bırakarak kendi halkı üzerinde kuracağı yeni bir baskı döneminin de işareti.

TEL AVİV'DEN PARİS'E YÜKSELEN MÜCADELE:

Baskı aynı, yüzler farklı

DEMOKRASİNİN YÜZ KARASI: FRANSA

Yüzümüzü "burjuva demokrasisinin beşiği" Fransa'ya döndüğümüzde ne görüyoruz? Sokaklar neden bu kadar hareketli? Neden "demokrasi örneği" olarak gösterilen Fransa'da işçi ve emekçiler polis tarafından saldırıya uğruyor?

Fransa'da son birkaç hafta içinde 250'den fazla şehirde milyonlarca insan, Macron hükümetinin emeklilik yasalarına yönelik neoliberal reformlarına hayır demek için sokaklara çıktı. Hükümet nüfus yaşının ilerlemesini gerekçe göstererek emeklilik yaşının 62'den 64'e çıkarılması için tüm baskı mekanizmalarını işleterek var gücüyle baskı uyguladı. Macron hükümeti, halkın sesini ve talebini hiçe sayarak, yasa ve parlamento iradesine aykırı olarak, Fransa Anayasasının 49. Maddesine dayanarak 16 Mart 2023'te "Emeklilik reformu"nu onayladı. Macron daha önce de yasal dayatmayı öne sürüp iş yasalarının neoliberal değişimine karşı patlak veren öfkeyi görmezden gelmişti.

ÇÖP KOKUSU MU, SİSTEMİN KOKUŞLUŞMUĞU MU?

Öğretmenler, hemşireler, liman ve havaalanı çalışanları, enerji sektörü çalışanları, öğrenciler, şehir içi ulaşım işçileri ve çalışanları gibi birçok iş kolunda grev kararı alındı. Belediye çalışanlarının çöp toplama reddetmesiyle, Paris'te 7 bin ton çöp sokaklara yı-

layan kadınlar yine sermaye saldırılarının en büyük hedefi haline geliyor. Uzunca bir süre hayata tutunmaya çalışan ve pek çok cinsiyet eşitsizliği örneğiyle haksızlığa, ayrımcılığa uğrayan kadınlar zaten zor koşullarda iş buluyorlar. Özellikle hastanelerde ve bakım evlerinde veya çocuk bakımı alanında kadınların daha yoğun çalışması ve işin zorluğunun göz ardı edilmesi kadınların en çok öfkelenildiği meselelerden biri. Fransa'da protestolar esnasında Radio France Internationale'de yapılan bir sokak röportajında hemşire bir kadın yaşananları özetliyordu:

"Hemşireliğe başladığımda tam emekli maaşı almak için 57 yaşını beklemeniz gerekiyordu. Sonra bu 62'ye çıkarıldı ve şimdi de 64 olarak belirlendi. Bunun prensipte adil olmadığı ve pratikte neredeyse imkânsız olduğu ortada.

Hala gece vardiyalarında daha çok kadınlar çalışıyor. Fiziksel olarak hastalara bakım vermenin de ilerleyen yaşlarda artık imkânsız olduğu belli. Düşüklerinde onları kaldırıyoruz, 3 litrelik sıvı torbaları taşıyoruz."

Kadınlar emeklilik yaşının 64'te duracağına inanmıyor ve ileride 67'ye kadar çıkabileceğinden çok endişeli. Sermaye ise özellikle kadınları ömrünün sonuna kadar sömürmenin yollarını arıyor. Hakeza kadınların emeklilik sonrası erkeklere oranda düşük ücret alması da yıllardır kadınların tepki gösterdiği konulardan biri. "Fransız nüfusu giderek yaşlanıyor. Bu emeklilik yaşının, 10 yıl içinde 67'den 70'e, 10 yıl sonra da 80'e çıkması gerekeceği anlamına mı geliyor? Bu saçmalık" pankartlarının yürüyüşlerde kullanıldığı Fransa'da mücadele sürecek gibi duruyor.

HER YERDE FATURA EMEKÇİYE

Bu örnekler baktığımızda bariz bir şey var ki; özellikle pandeminin ardından sermayenin ekonomik çıkmazının faturası yine her zamanki gibi emekçiler ve özellikle kadınlara kesiliyor. Yoksulluk ve öfkenin artmasını kontrol altına almak isteyen sermaye temsilcisi ve koruyucusu devletler ise farklı baskı mekanizmaları oluşturuyor. Daha fazla sömürü yöntemleri, baskı için gerici ve faşist koalisyonlar, ittifaklar ise çeşitlilik gösterse de benzer yönleri çok. Kıscası baskılar aynı ama yüzler farklı...

ğılmış durumda. Bir röportajda çöplerin kokusunun şehri sarmasına ilişkin bir kadın "Yığılan çöplerin kokusu, hoşnutsuzluğun derinliğini ve sözde demokrasinin çürümesini ve kokuştugunu yansıtıyor" diyordu. Bu cümle, Fransa'da gelişen süreci en mahir ve sade biçimde özetleyen cümlelerden biriydi.

Hükümetin bir tür "olağanüstü hâl" olgusu yaratarak, emeklilik sorununu böylesine bir sorun yumağı haline getirmesi elbette halk ve özellikle kadınlara kesilen bir faturaydı. Fransız hükümetinin yükselen tepkiyi görmezden gelerek kamu iradesini kabul etmemesi, yalnızca Macron hükümetine özgü bir tutum değil, aynı zamanda hükümetin sermaye ile ilişkisini de gösteriyordu. Peki emekçilere mezarda emeklilik, sermayeye yaldızlı teşvik anlamına gelen bu yasa özellikle kadın emekçilerden ne götürüyordu?

EMEKLİLİK YASASI KADINLARI HEDEF ALIYOR

Paris sokaklarında "Bakım evlerinde, biz 64 yaşındayken 60 yaşında olanlara bakım sağlıyor olacağız. Teşekkürler Macron" pankartı dikkat çekmişti. Sendikalar ve farklı örgütlerin hemfikir olduğu nokta ise bu yasanın en çok kadınları olumsuz yönde etkileyeceği ve "kadınlara ceza" niteliği taşıdığıydı. Yeni yasalara göre kadınlar için doğum izni çalışma süresinden sayılmıyor ve hali hazırda cinsiyet eşitsizliği nedeniyle çalışmaya geç baş-

Hayatı yeniden kuracak olan biziz

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Nuray ÖZTÜRK
Elif TURGUT

Deprem üzerinden 50 günü aşkın süre geçti. Deprem bölgesinde yaşayanların barınma, beslenme, hijyen ihtiyaçları hâlâ tam olarak karşılanmış değil. Kadınların ped, bebek bezi, hasta bezi ve hatta su ihtiyacı sürüyor. Atık su karışma riski bulunan suları tüketmek, bu sularla yıkanmak zorunda kalan kadınlar ve çocuklar arasında hastalıklar yaygınlaşıyor. Hastalanınca gidilecek hastane ise bir elin parmaklarını geçmiyor. Deprem bölgesinde işsizlik ve geçim derdi zaten temel bir problemdi, depremle birlikte bu problem daha da derinleşmiş durumda. İhtiyaçların ulaştırılmasında sıkıntılar sürüyor, kadınlar temiz suyun bile adil dağıtılmadığından dem vuruyor. Yani deprem bölgesinde değişen çok bir şey yok.

Ama değiştiğini bildiğimiz bir şey var o da her gün daha çok kadının katılımıyla büyüyen dayanışmamız.

Ekmek ve Gül'ün çağrısıyla "Kız Kardeşlik Köprüsüyle Hayatı Yeniden Kuruyoruz" diyerek çıktığımız yolda 50'yi aşkın günü geride bıraktık ve müthiş bir deneyim kazandık hep birlikte.

Cebindeki son parasıyla ped alan, bir günlük yevmiyesini ayıran, 10-12 saat mesai sonrası kız kardeşleri için dikmiş makinesinin başına oturan, bölgeye gidip gönüllü çalışmalara katılan kadınların ilmek ilmek ördüğü dayanışma ağı her geçen gün büyüdü.

Elbette yalnızca bölgeye gönderilmek üzere ihtiyaç malzemeleri hazırlamadık, aynı zamanda depreme dayanıklı güvenli kentler talebini bulduğumuz her yerde örgütlemek için de harekete geçtik.

Deprem bölgesinde olmayan devlet diğer kentlerde de yoktu. Haliyle kentimize gelen depremzede kadınlara hayat kurabilmek için de seferber olduk. Kimi yorğan yatak, kimi masa sandalye, kimi kapacak gücü neye yettiyse...

DAYANIŞMAYLA BULUŞAN ELLER

Biliyoruz ki bu çaba boşa değil! Ne kadar engellemeye çalışırlarsa çalışanlar inşa etmeye çalıştığımız şey onların kâğıttan evlerine bezemiyor!

Hatay'dan İzmir'e gelip yerleşmiş bir depremzede kadının hediyemizin içindeki kremi görünce "Bir krem ne kadar basit, hatta biraz lüks geliyor insanlara. Oysa toz ve kuru soğuktan ellerimiz, yüzlerimiz paramparça olduğunda o krem merhem olmuştur yararımıza, sadece yüzümüzdekilere değil içimizdekilere de. Bize bu acıları yaşatanları olduğu kadar bunu da unutmam" sözleri boşa söylenmiş sözler değil!

Ya da İskenderun'daki Mustafa Kemal Mahallesi çadır alanından söküp atılırken kadın, çocuk ve sağlık çadırımız; sosyo-psikolojik etkinlikler, hukuk söyleşileri, hijyen eğitimleri ile bulduğumuz bir depremzede kadının "Bu dayanışma sayesinde yeniden gülebilmiş, kendimizi hayata karşı daha güçlü hissetmiştik. Ama yıkılmak istediler. Bunun da hesabını soracağız" sözleri de öyle...

İşte kız kardeşlik köprüsüyle kurduğumuz dayanışma ağının deprem bölgesindeki kadınlarda böylesi bir sağaltıcı etkisi var. O yüzden dayanışmayı bütün zorluklarına rağmen sürdürmek, kız kardeşlerimizin yaşadıklarının kaydını tutmak, görünür kılmak, devletin sorumluluklarını yerine getirmesini sağlamak için çalışmalarını kesintisiz sürdürmek önemli.

Psikolojik destekten eğitim desteğine, gebelerin rutin kontrollerinden lohusalara danışmanlık hizmetine, yaşlı ve hasta bakım hizmetlerinden kira desteğine çok sayıda talep karşılanmayı bekliyor. Kız kardeşlik köprüsünün her iki ucundaki kadınlara büyük iş düşüyor.

Çünkü bu köprü sadece yardımları toplamak ve ulaştırmak için kurulmadı, örgütlü bir dayanışmayı sürekli kılmak, bir daha bu acıları yaşamamak için yeni bir hayatı kurmanın olanaklarını yaratmak için de kuruldu.

KIZ KARDEŞLİK KÖPRÜSÜ KADINLARIN ÖRGÜTLÜ SESİ

Bunca yıkıma, bunca ölüme, bunca acıya sebep olanların, deprem bölgesinde yaşayanların beslenme, barınma, sağlıkla ilgili talepleri orta yerde dururken sırf oy için dalga geçer gibi Hatay'da taşınabilir (!) hastane temeliyle yarattıkları mizanse- ne tonlarca para harcanmasına, kurduğumuz dayanışma ağlarını söküp atmaya çalışmalarına, çocuklarımızın kafasına oyuncak fırlatılmasına, halktan topladıkları vergileri sermayeye peşkeş çekmelerine bir sözü olmalı elbet kadınların!

Kız kardeşlik köprüsüyle kurduğumuz bu dayanışma ağı işte bu sözü örgütlemek için de var.

BİRLİKTE MÜCADELE

Şimdilerde bize bu hayatı reva görenler bir seçim vaadi olarak sunuyor karanlık planlarını. Tek adam iktidarı, HÜDAPAR, Yeniden Refah Partisi gibi partilerle kadın haklarının gaspı üzerinden gerici ittifakını ve iktidarını güçlendirme peşinde.

Zaten hedefe koydukları nafaka hakkı dahil pek çok hakkımız, kadına şiddeti önleme yasası olarak bilinen 6284 sayılı yasanın kaldırılması veya "aile" temelli

şekillendirilmesi, çocuk evliliklerinin teşvik ve meşrulaştırma politikaları cumhur ittifakı anlaşmasında zabıt altına alınmış durumda.

Yani bu düzen ve en gerici burjuva siyaseti bize diyor ki:

Kadınsan yoksun,
Eğitim hakkın yok
Sağlık hakkın yok
Eşitlik hakkın yok
Boşanma hakkın yok

Güvenli barınma, insanca yaşama hakkın yok!

Sokakta yok, evde yok, işyerinde yoksun!

Bu düzen ve en gerici burjuva siyaseti biz kadınlara diyor ki; Size nefes almak dahi yok!

Senin, çocuğunun, o çok kutsadıkları ailenin önemi yok!

Nefessiz bırakıldığımız bu ortamda haklarımızı korumak, taleplerimizi elde etmek için mücadele olanaklarını da yaratmak üzere kurduğumuz bu köprünün her iki ucundaki kadınlar olarak ancak el ele verirken bizi yıkıma, ölüme, acıya, yoksulluğa ve şiddete mahkum eden bu düzeni değiştirebiliriz. Ancak hep birlikte sokak sokak mahalle mahalle örgütlenirsek gerçekten değişime olanak sağlayabiliriz.

Toplumsal yaşamın her alanında cinsiyet eşitliğinin sağlanması, salgında, depremde krizde daha da ağırlaşan çocuk ve yaşlı bakımının kadınların sırtında bir yük olmaktan çıkarılması, depreme karşı dayanıklı kentler, güvenli binaların inşa edilmesi için eşit, özgür, şiddetsiz ve insanca bir hayat için sadece tek adam rejimini göndermeyecek aynı zamanda yeni bir yaşamı hep birlikte inşa edeceğimiz birleşik mücadeleyi de öreceğiz!

Çadırkentte kurulan dayanışma

Gülsüm MANSUR
Adana

Hatay'ın İskenderun ilçesinde Mustafa Kemal Mahallesi'ndeki Rotary kulübü gönüllüleri, BİR-TEK-SEN, Gıda İş, İletişim İş, ODTÜ Mezunları Derneği, Emek Partisi ve Ekmek ve Gül'ün depremzedeler için kurduğu 180 adet yaşam ve yardım çadırı vardı. Burada çadır kenttekilerin ve mahallerin ihtiyaçları karşılanıyordu ancak devlet müdahalesi ile bu engellendi. Depremin 38. gününde AFAD'ın müdahalesi ile gönüllülerin çadırları kaldırıldı, yerine AFAD çadırları kuruldu. Ekmek ve Gül'ün kadınlar ve çocuklar için kurduğu çadırlar da vardı aralarında.

Bu kadar mıydı bütün olanlar? Elbette hayır.

Depremin ilk günlerinde Adana'dan Ekmek Gül grubu olarak kolektif emekle toplanan yardımları Beyza'nın kullandığı kamyonetle Hatay'ın İskenderun ilçesi Mustafa Kemal Mahallesi'nde kurulan çadırlara ulaştırmak üzere yola çıkmıştı. Depremin ikinci gününden itibaren bölgeye gönüllü giden arkadaşlar orada bir organizasyon yapmışlardı ama yine de insan neyle karşılaşacağını bilemiyordu. Kafamda "Bu işin neresinden tutabileceğim? Bir şeyler yapabilecek miyim?" soruları dolaşıyordu. Sabah 8.30 gibi çadırkente geldiğimizde ekibimiz iş dağılımını yaptı. Bir grup gıda, kadın pedi, bebek ve hasta bezlerini dağıtacak. Bir grup yardım çadırında dağıtım yapacaktı. Bir grup da yardımların devamlılığını sağlamak için görüşmeler

yapacak, organizasyonu sağlayacaktı.

DAYANIŞMA İLE HER ŞEYİ ÇÖZDÜK

Evet, insanların öncelikli ihtiyaçları karşılanırsa da çocuklar için oyun çadırı kurmak, kadınlar için özel bir alan oluşturmak istiyorduk, depremzedelerin yaşadıkları travmadan çıkmasını sağlayacak sosyal etkinlikler yapmak niyetindeydik. Kadınlarla sohbet etmek istiyoruz, sandalye yok... Film gösterimi için internet yok, elektrik yok, yok yok yani. Dayanışma ile hepsini çözdük. İki adet çocuk çadırını, daha sonrasında Ekmek ve Gül çadırını kurduk, kadınlarla 8 Mart toplantısı yaptık ve çadırkentteki kadınların katılımıyla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladık.

Dayanışma çadırımızda günlük giyim, hasta bezi, çocuk bezi, mama dağıtımını yapılarak bir taraftan gelen yardımlar gruplandırılarak diziliyor ve yeni çadırlar kuruluyor, gelen aileler yerleştiriliyordu. Erzak yardımı, gıda yardımı ve barınma ihtiyaçları ülkenin dört bir yanından işçi ve emekçiler gönderdi. Sokak sokak gezip erzak, çocuk bezi ya da hijyen malzemesi ulaştırıldı. AFAD'ın, Kızılay'ın yaptığı ise sadece belli noktalarda insanlara yemek vermektir. Fakat bu yeterli değildi, Hükümetin felaketten çıkma halkına karşı görevi sadece de olamazdı. Gün geçtikçe AFAD'ın da kurduğu çadırlarla kalan insan sayısı artıyor, var olan sorunlar daha da görünür olamaya başlıyordu. Tuvalet, banyo, çamaşır sorunu her geçen gün büyüyor, hangi yetkili ile konuşsak sorunu çözmek yerine bir başkasına atıyordu. Uzun uğraşlardan sonra çamaşır ve kurutma makinesi geldi ama bir haftada kurula-

madı. AFAD'ın atadığı yetkililer iletişim halinde olmaya özen gösteriyorduk ancak sorunları çözmedikleri gibi yeni sorunlar ortaya çıkarıyorlardı. Çünkü devlet mekanizmaları insan hayatını kolaylaştırmak üzere işlemiyordu.

DEPREMZEDE KADINLAR BİR PARÇASI

İskenderun ilçesinde Mustafa Kemal Mahallesi'ndeki çadırkentten dönerken bir parçamı orada bırakarak dönüyordum. Adana Ekmek Gül grubu 180 çadır için hediye paketi hazırlamıştı, onların dağıtımını yaptılar. Kadınlarla hukuksal süreçlerle ilgili sohbet ederken İstanbul'dan Kız Kardeşlik Köprüsü kampanyasıyla yeni bir yardım tırı çadıra geldi. Çadırkentteki tüm kadınlar yetişti ve elbirliğiyle hallettik. Çadırlarında sessiz, öfkeli, üzgün oturan kendinde mecal bulamayan kadınlar yardım tırı indiriyor, ortak hareket ediyordu. Onca günün yorgunluğu tır indirilirken bir anda gitmişti.

Vatandaşını enkaz altından çıkaramayan devlet, depremin 38. gününde bu dayanışma ağı politik bir birliğe döner diye korktu. Kolluk kuvvetlerinin müdahalesi ile gönüllüleri çadırkentten çıkardılar. Deprem sonrasında açığa çıkan büyük toplumsal dayanışma ve yardımlaşma hareketi politik bir örgütlülüğe kavuşursa ülkedeki değişimin ve dönüşümün yolu da açılır. Şimdi dayanışmayı mahalle mahalle, sokak sokak örmenin zamanı. Bizleri çadırkentten çıkarmış olmaları hiçbir şeyi değiştirmeyecek. Depremzedelerin yaralarını birlikte sararken bu yıkımı bize yaşatan rant ve kâra dayalı bu kapitalist düzeni değiştirmek için mücadeleyi her yerde örgütleyeceğiz.

Fotoğraf: Nar Sanat

İlk günkü korkuyla...

DEPREM esnasında başımızdan geçen olayları anlatayım sizlere. Herkes gibi biz de her şeyden habersiz uyuyorduk. Şiddetli bir sarsıntıya kadar... Aniden uykudan uyandık. Hepimiz çocuklarımızla birlikte sokağa kaçtık. Tüm komşularımız sokaktaydı. Ne ayaklarımızda bir çorap ne de üzerimizde bir mont. Hava yağışlı, yerlerde kar vardı. Sokaktaki insanların çaresizliği, çocukların ağlama sesi hâlâ gözümün önünden gitmiyor. Komşularımız arabayı açıp sokaktaki tüm çocukları arabaya koydular. Hava yağışlı olduğu için ateş de yakamadık. Eve girip montlarımızı da alamadık. İşte o an daha iyi anladım çaresizliğin ne demek olduğunu. İki gece boyunca komşularımızla birlikte sokakta kaldık. Ne uyku uyuyabildik ne yemek yiyebildik. Üçüncü gün komşunun garajında kendi imkanlarımızla soba kurduk. Dördüncü gün olmuştu, ne bir yardım geliyordu ne de halimizi soran bir devlet vardı. Herkes kendi imkanlarıyla bir şeyler yapmaya çalışıyordu. Altı metrekare alanda yaklaşık 5 aile 10 gün boyunca kaldık. Komşularımızın arabası vardı. Ama bizi yalnız bırakmamak için hiçbir yere gitmediler. Şu anda evimizde kalıyoruz ama ilk günkü endişe ve korkuyla.

Cennet ALKURT
ANTEP

'ÇOK MUTLU OLDUK DEDE'

DEPREMDEN bir süre sonra iki torunumla birlikte Sınır Tanımayan Palyaçolar'ın gösterisini izlemeye gittik. Depremden dolayı tedirgin olan torunlarımızın palyaço gösterisinde çok mutlu olduklarını gördüm. Birçok çocuk gelmişti gösteriyi izlemeye. Hepsinin mutluluğu yüzlerine yansıyor. Etkinliği düzenleyen Nar Sanat Derneği'ne ve Ekmek ve Gül'e teşekkür ederiz. Emeği geçen herkesin eline, emeğine sağlık. Eve dönüşte torunlarım bana "Çok mutlu olduk dede" deyince ben daha da mutlu oldum.

Mustafa ALKURT
ANTEP

Fotoğraf: Ekmek ve Gül

Yürüyoruz birlikte yarını kurmaya!

Seçil SİNANOĞLU Kadıköy- İstanbul

Çocukluğumda her pazar TRT 2'de yayınlanan kovboy filmlerini takip ederdim. Filmlerinin çoğunda gördüğüm o klasik ve her zaman heyecanlı sahne: "İyiler" kaçarken kanyonda yolları eski halat köprüye çıkar. Hızlı, dikkatli adımlarla ilerlerken en arkadakinin ayağı kayar. Ona yardım için son anda uzanan el çılgınlık. "Beni bırak sen devam et" feryadı "Biraz daha dayan" cevabıyla yoldaşını bırakmayan o el. Ekmek ve Gül, Kız Kardeşlik Köprüsüyle Hayatı Yeniden Kuruyoruz çağrısı yaptığında bu sahne, birinin dayanışmasına direncine bağlı kız kardeşler geldi aklımda.

Koskoca ülkede 11 şehirde insanların evi başına yıkıldı. Sayısız insanın

hayatı mahvoldu, tarifi zor acılar yaşadı. 55 bin can kaybı resmi rakamlara yansdı. Deprem bölgesinde yaşanan çaresizlik, sahihsizlik ve hepimizi bir şey yapma telaşına soktu. Yıllardır biliyoruz, devletin işi müteahhit denetlemek değil, halka destek olmak, yaraları sarmak değil. Ekranda milyonlar toplayıp yandaş sermayeyi canlandırmak. Bölge açılacak yeni rant alanlarının içinde ölümlerimizin olduğu enkazlarını kaldırmadan rant açmak, ihale dağıtmak. Biz devletin bu olduğunu depremin ilk iki günü gelmediğinde gördük. Maraş depreminde olanları görünce yarın benim de başıma gelir mi korkusu yaşamadık, bu bizim başımıza geldi. Bu yüzden elimizde emeğimizden başka vereceğimiz hiçbir şey yokken bile yarını kuracağız diydük. Biz yarını kuracağız. Her gün zamlarla boğuşurken her gün baskı ve mobbinge maruz kalırken yarını kuracağız.

Bu köprüye bir basamak daha ya-

palım, ama nasıl? Her can kaybı haberleriyle daha iyi sardık kolileri, her canımız yakan açıklamada daha da çok ihtiyaç malzemesi almak için koşturduk. Biz bu dayanışmayı dişimizle, tırnağımızla kurduk. Az kişi de değildik. Kalabalıktık daha da çoğaldık. Yoksul mahalle okulundaki veli mutlak masrafını kısıtı, İsta Tiyatro grubu oyunlarının hasılatını paylaştı, Karşı-Lig'in canım topçularının aralarında topladığı para ile bir araya geldi bu dayanışma. Birimiz ucuzca iç çamaşırı bulduk, birimiz indirim günleri kovaladık.

Bir depremde kadını bir depremde kadından ayıran nedir? AFAD'ın ihtiyaç listesine girmeyen pedler, doğum kontrol ilaçları, hijyen malzemeleri ne kadar hayatı? Bu soruların cevabını oraya giden gönüllüler, depremi yaşayan kadınlar verdi. Ekmek ve Gül'de sağlık taramasının sonuçlarının olduğu yazı verdi. Toplu çadır alanlarına kızları-

la birlikte gidip kalamayan depremde kadın verdi. En zor koşullarda bile kadınların ihtiyaçları tali, talepleri şımarıkça söylenen sözler gibi gösteriliyor. Bize bu hayatı reva gören, kadınların temel ihtiyaçlarını bile anlatmak zorunda bırakan bir iktidar ve tek adam yönetimi var. Biz buna karşı iyilikten yana bir seçim yapmadık, yapamayız. Ta İzmir depreminde hasar gören evlere maaşımızın yarısını veriyoruz. O enkaz yarın burası, burası yarın deprem bölgesi. Biz yan yana yürüyen, aynı okula aynı işe giden; devletsiz sınırsız emekçi halkın bir parçasıyız. Bu yüzden dayanışma bizim seçimimiz değil mecburiyetimizdi. Biz bu yüzden yarın iktidarın değişmesini beklemeyen bugünden, mücadeleimizi dayanışmamızı büyütme zorundayız... Bugün depremle yıkılan yuvalara nasıl koştuysak, yarını kurma iddiamıza da öyle sıkı sarılacağız. Kız kardeşlik köprümüzü büyüteceğiz.

Mahalleden evlere emekle uzanan köprü

Sultan ARGUÇ Sancaktepe- İstanbul

Müthiş bir güven vardı Kız kardeşlik Köprüsüyle Hayatı Yeniden Kuruyoruz kampanyasına. Bu kampanyaya İstanbul Çekmeköy ilçesinde

de ciddi bir destek örgütlendi. Bir grup öğretmenin öncülüğünde CHP Çekmeköy İlçe Kadın Kollarında aktif görev yapan kadın emekçiler de Hamidiye Mahallesi'nde bulunan Öğretmenler Sitesinde kampanya için hijyen malzemeleri başta olmak üzere,

kuru gıda malzemeleri topladı. İlk etapta 27 koli malzeme toplandı ve deprem bölgesine ulaştırılmak üzere yola koyuldu. Kadın eğitimciler ve onlarla birlikte hareket eden kadın emekçiler sadece malzeme topluyor bu kampanyanın sürdürülmesi için emekçi kadınların mahallelerde örgütlerinin kurulmasını da örgütüyorlar. 10 kadın eğitimci ve işçi kadın ayrıca Ataşehir Belediyesi bünyesinde oluşturulan deprem koordinasyon ve AKKOM merkezlerindeki toplanan malzemelerin TIR'lara yüklenmesi, taşınması esnasında da aktif görev alıyorlar.

Bu kampanyanın Hamidiye mahallesi Öğretmenler Sitesinde başlamasına öncülük eden, kadın eğitimcilerle bağ kuran Pakize Gürhan emeği, gayreti ve çabasıyla öne çıkanlardan. Hülya Özdemir, Naime Gedik, Oya Gök, Eda Arslan, Durcan Uzunay başta olmak üzere tüm Çekmeköylü Kız Kardeşlik Köprüsü bileşenleri şunu ifade ediyor: "Bu kampanya bizi tarif ediyor ve biz bu kampanyayı başlatan Ekmek ve Gül'e, onun emekçilerine ve Evrensel Gazetesine şükranlarımızı bildiririz ve daima yanlarında olduklarını bilmelerini isteriz."

Fotoğraflar: Ekmek ve Gül

KATRANLIK'TAN DEPREM BÖLGESİNE:

Başak ÖZER Kartal-İstanbul

TOKAT'ta Almus'a bağlı bir kasaba Kızıldere. Çoğu Alevi köyleri gibi merkezden uzak, yerleşim yok denilebilecek yere kurulu. 12 Eylül sonrası ismi değişen pek çok yerleşim yeri gibi onun da ismi değişmiş, Ataköy adını almış. Kızıldere'nin köylerinden biri: Katranlık Mahallesi.

Uzun süre alt yapı sistemleri oluşturulmamış, oluşturulsa bile takip edilmemiş. Günümüzde nüfus kalabalık, su sıkıntısı çeken pek çok köy gibi bir araya gelip dayanışma ile köprüler, su kanalları, cemevleri inşa etmiş, yapılmayan yolları yapmış, yaptırmışlar. Nüfusun çoğu farklı şehirlere göç etse de köylüler birbirlerine yakın yerlere taşınmış ve birbirlerine dayanak olarak büyük şehirlerde hayata tutunmaya çalışmışlar. Ama topraklarından da kopamamış Katranlıklılar.

Katranlık Mahallesi Şubat ayında meydana gelen ve hepimizin içinde büyük bir yıkıma ve öfkeye sebep olan deprem sonrası, yaşamını idame ettirmeye çalışan kız kardeşleri için dayanışma halinde. İstanbul'da kurulu Katranlık Mahallesi Derneği Kadın Kolları, Ekmek ve Gül'ün çağrısını yaptığı Kız Kardeşlik Köprüsüyle Hayatı Yeniden Kuruyoruz kampanyasına destek veriyor. Derneğin kahvaltı-

Birbirine uzanan eller bizim

sında kadınlarla bir araya geliyoruz. İçimiz buruk, memleketten gelen kuşburnu reçelini imcece usulü aldığımız simitlere sürerken Kız Kardeşlik Köprüsü'nden bahsediyoruz. Önce herkes elinden geldiğince katkıda bulunmaya çalışıyor, "Ay sonu bir an önce gelse de dayanışmaya daha fazla katkı sunabilsek" diyor. Taşıma su ile değerim dönmez diyenlere inat kadınların inanç ve kararlılığıyla tıkrır işliyor o değerim.

İlk önce Şengül söz alıyor: "Deprem bir felaket değil, bir doğa olayı. Asıl felaket süreci yönetemeyenler, yeterli önlemi almayanlar ve tüm bunlara göz yumanlar" diyor. "Deprem bölgesinde olduğu-

muzu unutmamalıyız, buna göre önlem almalıyız, bilim ve eğitime daha fazla önem vermeliyiz" diyor.

'TAKİPTEYİZ'

Derneğin Kadın Kolları Başkanı Döndü Elvan, kadın dayanışmasının ne kadar önemli olduğunu altını çiziyor. 6284'ün önemini hatırlatıyor. Kendisine Cumhurbaşkanlığı seçimi için 6284 sayılı Şiddetin Önlenmesi Kanununun kaldırılması talebi ile oluşturulan Cumhurbaşkanlığı İttifakını hatırlatıyorum, gülümsüyor Başkan. Kadın haklarının seçim malzemesi yapılamayacağını söylüyor. "Seçim zamanlarında, siyasal krizlerde neden ilk akla gelen kadınların hakları ve kazanımları oluyor?" diye soruyor. Seçim sürecinde de İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden yürürlüğe koyacak partilerin çalışmalarını yakından takip ettiklerini, seçim sonrası İstanbul Sözleşmesi'nin peşini bırakmayacaklarını dile getiriyor. Demlikte kalan dem ile son çaylarımızı içerken "Daha sık bir araya gelmeliyiz" diyor Nilgün, kadınların birbirine ihtiyacı olduğunu, dayanışmanın bir araya gelmenin önemini hatırlatıyor ve ekliyor: "Biz kadınlar olarak örgütlenirsek her şeyin üstesinden gelebiliriz, değiştiremeyeceğimiz hiçbir şey yok."

TUZLUÇAYIR'DAN DEPREM NOTLARI:

Dayanışmayla ayakta kalacağız

Fatma HAVSUT
Eylem KOCAOĞLU
Tuzluçayır Kadınları
Dayanışma Derneği

Marş merkezli olarak gerçekleşen depremlerin ilk gününden itibaren devlet yetkilileri "başarı hikayesi" anlatsa da durumun çok vahim olduğu gerçeğini gördük. Hükümet iddia ettiği gibi 11 ilin değil tamamına, yüzde 10'una bile müdahale edememişti. Bizler de bu gerçeği devlet kanallarından değil sosyal medyadan öğrenmek zorunda kaldık. Zira televizyon kanalları enkaz altında kalan ve kurtarılmayı bekleyen onca insana rağmen hükümete yaranmak için bir süre gerçeği gizledi. Enkaz altında kalanlar, telefon operatörlerinin ve bazı istasyonlarının hasar görmediği yerlerde imdat çılgınlıklarını sosyal medya aracılığıyla duyurmaya çalıştı. İlk günlerde ise bölgeye ulaşım sağlanamadı. Enkaz altında kalanlar hipotermiden hayatlarını kaybettiler. Sonrasında ulaşım sağlanan bölgelerde etkin bir arama kurtarma çalışması yapılamadı. Enkaz altında kalan insanlar kurtarılmadan verilen selallerla, başarısız arama kurtarma girişimleri ile depremzedelere siyasiler tarafından edilen hakaretlerle ve Kızılay'ın vatandaşa çadır satması skandalıyla iki trajik ayı geride bıraktık.

DEVLET DEĞİL HALK YETİŞTİ

Ne yazık ki hükümet yetkilileri depremzedelere erişmekte yeterli olmadı. Yurttaşlar ve sivil toplum kuruluşları bölgeye ellerinden gelen desteği sağlamaya çalıştılar. Halkla dayanışma gösteren kuruluşlarından birisi de Tuzluçayır Kadınları Dayanışma Derneği olarak bizdik. İlk hafta bölgeden gelen talepler doğrultusunda

mahallemizden ve Mamak bölgesinden topladığımız yardımları Antep, Malatya, Adıyaman, Hatay ve Urfa'ya ulaştırmaya çalıştık. Biz dernek olarak yalnızca maddi destekte değil bölgeye gönüllü destekte de bulmaya çalıştık. Derneğimizin üyelerinden bölgedeki arama kurtarma çalışmalarına katılan arkadaşlarımız oldu. Bölgeden mahallemize ve ilçemize gelen depremzedelere geçici konaklayacağı evler bulmaya ve gönüllüler yardımıyla kira desteği yapmaya başladık.

Yakınlarının can kaybı travmasıyla yüz yüze kalan depremzedeler bir de yaşadıkları şehre, buldukları mahalleye bağlılıklarını geride bırakmak zorunda kaldılar. Biz de bu travmayı atlataları için gelen insanlara psikolojik destek sağlamaya çalıştık.

Tuzluçayır kadınları olarak sonraki süreçte de depremzede kadınların ve çocukların yanında olmaya çalışacağız. Bu enkazın altından kalkmak ne kadar zaman alır bilinmez ancak kadınlar olarak yan yana durmaya devam edeceğiz. Temennimiz bu afetten bir ders çıkarılarak gelecekteki önlemlerin bu doğrultuda alınması yönündedir.

KİRALAR UÇTU AMA DEVLETEN DESTEK YOK

Depremzede kadınlardan gelen bir diğer şikâyet ise son zamanlarda çok fazla göç alan Ankara'daki evlerin kiralarının fahiş artışı. Devlet bu konuda hiçbir düzenleme yapmıyor. Hepimizin bildiği gibi dep-

remzedelere kira yardımı, yakınlarını depremde kaybedenlere para yardımı yapılacağı sözü verilmişti. Ancak bölgemize ulaşan depremzedelerin çoğu bu yardımları alamadıklarını söylüyor.

DAYANIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ

Depremi iki ayı geride bıraktığımız bu günlerde ne yazık ki İçişleri Bakanı hâlâ televizyonlardan kahvaltı yardımı talebinde bulunuyor. Devlet yetkilileri bölgeye giderek gösteriş için suni temel atma törenleri hazırlıyor. Bölgede hijyen yetersizliğinden dolayı kadın hastalıkları ve bulaşıcı hastalıklar artmış durumda. Depremi ardından sel felaketiyle yüz yüze kalan bölgede ölü sayısı artmaya devam

ediyor. Afet bölgesinden tahliye edilen insanlar otellere yerleştirildikten sonra turizm sezonunun da gelmesiyle otellerden zoraki çıkarılıyor. Depremzedelere 1999 depreminden bu yana toplanan deprem vergileri ile yardım edilmek şöyle dursun hâlâ vatandaşın yardım talebinde bulunan devlet yetkilileri var. Vergilerimizin nerede olduğunu sormak hakkımız.

KIZ KARDEŞLİK KÖPRÜSÜ'YLE ÇOCUKLARIN YARALARINI SARİYORUZ

Ekmek ve Gül'ün başlattığı Kız Kardeşlik Köprüsü kampanyasının bir parçası olduk ve depremzede çocuklar için bu kapsamda Gezegen Sanat Atölyesi çalışanları bu süreçte gönüllü bir eğitim sunmaya başladı. Her hafta cumartesi günü yaklaşık 20 depremzede çocuğu Gezegen Sanat Atölyesi işbirliği ile derneğimizde ağırılıyor ve depremin bıraktığı yaraları sarmaya çalışıyoruz. Çocukların buldukları yere adaptasyon sürecini hızlandıran bu

atölyemiz için ailelerinden çok olumlu geri dönüşler alıyoruz.

ÇOCUKLARIN GELECEĞİ MEÇHUL KALMASIN DİYE

Biz kendi bölgemizde yaşayan kadınların yaşamlarını kolaylaştırmaya çalıştığımız gibi depremzede kadınların da yaşamlarını kolaylaştırmaya çalışıyoruz. Kadınların iş bulma sürecine yardımcı ola-

rak, buldukları bölgede yaşadıkları maddi ve manevi sorunları çözüme ulaştırmaya çalışıyoruz.

Mahallemizde gönüllü bir kadın kuaförü aracılığıyla depremzede kadınlara ücretsiz kuaför desteği sağlamaya çalıştık ve kişisel bakımları için bir dayanışma ağı oluşturduk. bölgeden gelen kadınların dile getirdiği en temel sorun çocukları hakkında endişe ve gelecek kaygısı. Derneğimize müracaat eden birçok kadından çocuğunun okula gitmek is-

temediği yönünde geri dönüşler alıyoruz. Depremi travmasını üstünden atamayan çocuklar, yeni bir sosyal çevreye adaptasyonda sorun yaşayacakları endişesiyle okula başlamak istemiyorlar. Kadınların kaygılarını bir nebze olsun giderebilmek ve çocuğun yüksek yararını gözetmek amacıyla okula başlama kaygısı duyan çocuklara öncelikle buldukları çevreye adaptasyon amacıyla akranlarından oluşan sosyal bir çevre sağlamaya çalışıyoruz.

Fotoğraflar: Ekmek ve Gül

Depremzede Zeynep: 'İki aydır ne gelen var ne giden'

Helin TURGUT
Van

Deprem 51. gününde Antep'ten Van'a 5 yaşındaki oğlu ve kardeşi ile gelen 25 yaşındaki Zeynep, 6 Şubat depreminden önce de çok zor günler yaşıyordu. Zeynep 2020 yılında kocasından boşanmak için babasının evine gitmiş ama ağabeyleri "Çocuğu bırak öyle gel" diyerek onu evden çıkarmıştı. Zeynep de mecburen kadın sığınma evine gitmişti. Gittiği kadın sığınma evinde aralarında madde bağımlısı olan bir kadının da olduğunu söylüyor. Kadın krize girdiğinde Zeynep'in o zaman-

lar iki yaşında olan çocuğuna saldırıp şiddet uyguladığını anlatıyor Zeynep. Çocuk bir ay yoğun bakımında kalmış. Şiddet sırasında Zeynep araya girip oğlunu korumaya çalışırken Kürtçe konuşmaya başladığında yetkililer tarafından uyarı almış. Üstelik bu uyarı bir kezle kalmamış. Kürtçe konuştuğu için birkaç kez daha uyarı almış ve en sonunda da yetkililer tarafından sığınma evinden kovulmakla tehdit edilmiş.

TOPLAMA ALANINDA KADINLAR TACİZE UĞRADI

Zeynep'in yaşam mücadelesi devam ederken üstüne deprem olması hayatı daha da zor hale getirmiş. Zeynep deprem gününe dair yaşadıklarını anlatmaya "Korku" diyerek başlıyor: "Kardeşim ve oğlumla yaşıyorum. Deprem esnasında uyanıktık. Kardeşim hemen oğlumun üstüne çöktü ve beklemeye başladık. Ölece-

ğiz sandık. Deprem durduktan sonra dışarı çıktık. Arabası olan arabasına bindi, parası olan şehri terk etti ama biz ve bizim gibiler çaresizce beklemek zorunda kaldık. Bu sürede kimse yardıma gelmedi. Çocuğum küçük olduğu için eve tekrar girmek zorunda kaldık. Dışarısoğuktu, açtık, susuzduk. Ne gelen vardı ne giden... Deprem 5. günü evde kaldık. Evin de dışarıdan pek bir farkı yoktu aslında. Kimse kapımızı çalıp 'Bir şey ihtiyacınız var mı?' ya da 'İyi misiniz?' diye sormadı. Toplanma alanlarının yerini bilmiyorduk. Yönlendiren kimse de olmadı. Van'dan bir gönüllü ile iletişime geçip toplanma alanının yerini öğrendim. İki gün de orada kaldık ama kalmaz olaydık. Hem etraf çok kirliydi hem de o durumda bile kadınlar tacize uğradı. Ama buna karşı yapılan bir şey olmadı. Aslında kimse'nin umurunda olmadı..."

'SUYU BİLE KOMŞUDAN ALIYORUM'

Deprem 5. gününde Van'dan gönüllü arkadaşlarının otobüs biletlerini aldığını ve masraflarını karşıladığını söyleyen Zeynep "Gönüllüler Van'a geldiğimizde evlerinde ağırladılar, sonra ev bulup taşınmamıza yardımcı oldular. Biz bütün bunları devletten beklerken gönüllüler ve halk bize destek oldu. Eve taşınma sürecinde bir kadın olarak çok zorlandım. Evde zaten hiçbir şey yok. Antep'ten gelirken de hiçbir şey getiremedik. Bir şeyler almaya da bütçemiz yok. Yalnız canımızın derdindeyiz. Gönüllüler ve halk tarafından eşyalar az çok geldi ama hâlâ eksikler var. Bütün bunlar beni hem psikolojik hem de fiziken çok yordu."

Üç kişi kaldıkları evde hâlâ su olmadığını anlatan Zeynep "VASKİ, Belediye, her yere gittim. VASKİ ikametgâh ve evin tapusuyla beraber birkaç evrak daha istiyor ama benim bunlara ulaşmam zor ve zaman alacak. Geçici bir süreliğine suyun açılmasını talep ettim 'Üç gün için açacağız sen de o sırada evrakları getir' denildi ama değil üç gün 1 saat bile su açılmadı. Suyu dışarıdan komşulardan getiriyorum. Doğru dürüst bulaşık, çamaşır yıkayamıyorum. Duş bile alamıyoruz. Evrakları ev sahibinden istedim fakat yurtdışında oldukları için bir türlü halledemedik ve hâlâ suyumuz yok" diyor.

'İKİ AYDIR BAŞVURULARIM CEVAPSİZ'

Zeynep taşındıktan sonra yardım için AFAD ve belediyeye gittiğini söylerken gelip evine bakacaklarını öyle yardım getireceklerini söylemelerine rağmen "Neredeyse iki ay oldu. Hâlâ gelmediler" diyerek sitemle anlatıyor: "Tekrar belediyeye gittim. Kadın pedine, çocuk bezine ve mamaya ihtiyacım olduğunu söyledim. Elimde birkaç gıda paketi verip eve gönderildim. Kadınların temel ihtiyacı olan pede neden ulaşamıyoruz diye sormak istiyorum. 10 bin TL verilecek denildi görmedik, almadık. Toplanan onca para nerede? Evde çalışan yok. Gönüllüler ve halk yardımı da bir yere kadar. Devlet artık bize yardım etmeli. Şimdiye kadar ki görmedik."

ACİL KREŞ VE İŞ İMKÂNI SAĞLANMALI

Zeynep'e bundan sonrası için ne düşündüklerini sorduğumuzda "Kardeşim bir iş bulup çalışmaya başlayacak. Ben de çalışmak istiyorum çünkü geçinemiyoruz. Ama maalesef uygun bir iş bulamıyorum. Uygundan kastım 5 yaşındaki oğlum evde bırakıp işe gidemem. İş yerlerinde küçük bir oda bile olsa çocuğumu gönül rahatlığıyla bırakabileceğim ufak çaplı bir kreş olsa çalışırım. Çok da iyi olur ama maalesef bizim küçük istediğimiz devlete büyük geliyor" diyor.

Seçimlere dair ne düşündüğünü, seçimden beklenti ve taleplerini sorduğumuzda "Bütün kadınlar gibi öncelikli talebimiz hakkımız olan İstanbul Sözleşmesi ve adalet" diyor ve devam ediyor: "İkinci olarak az önce değindiğim gibi kadınların çalıştığı yerlerde çocukları için kreşlerin açılması. Ayaklarımızın üstünde durup, kimseye muhtaç olmamamız için iş imkânı sağlanması. Talep ve beklentilerimiz çok ama olacaklarına dair olan inancım tükeniyor..."

Fotoğraf: Elif Görgü/Evrensel

Bitkisel kozmetik hakkında notlar...

Kozmetik ürünler deyince aklınıza sadece makyaj malzemesi, el kremi gelmesin. Saç bakımı ve cilt bakımı ürünleri, saç boyası, saç spreyi, saç jölesi, parfüm, makyaj fırçası, pudra ponponu, banyo tuzu, vücut yağ ve kremleri gibi pek çok ürün, kozmetik sınıfına girer. Bu konuya dair Uzman Biyolog Elif Polat'ın notları:

✓ Vücudun en geniş organı olan cilde uygulanan, temel amacı cildin temizlenmesi, görünümünün değiştirilmesi veya düzeltilmesi, vücut kokularının giderilmesi olan preparatlar kozmetik ürün olarak değerlendirilir. Sadece bitkisel kökenli olan bu bileşenlere de bitkisel kozmetik denir.

✓ Bitkisel kozmetik deyince aklınıza aktarlardan uçucu yağ olarak aldığımız esans yağlar geliyorsa maalesef yanlış.

✓ Çiçek, tohum, yaprak, kabuk, dal, köklerden elde edilen sabit ve uçucu yağlar kilolarca hatta tonlarca bitkiden elde edilir bu yüzden çok da ucuz ürünler değildir. Bu yüzden aktarda gördüğünüz esans yağlar uçucu yağ değil sabit yağ ile karıştırılmış uçucu yağlardır bu yüzden etkileri çok çok düşüktür. Ve direkt cilde uygulanması oldukça sakıncalıdır.

✓ Uçucu yağları nasıl kullanmalıyız? Her uçucu yağın maksimum dermal (cilde özgü) limiti vardır ve bunun aşılması gerekir. Sağlık Bakanlığı onaylı firmalar bunların denetimden geçer, bu yüzden her bulduğunuz uçucu yağı direkt cildinize uygulamamalısınız.

✓ Evde kendinizin yaptığı yumurtalı, kahveli maskeler cildinize düşündüğünüzden daha fazla zarar verip cildinizin pH'ını (kimyasal dengesini) bozabilir, içeriğinin temiz olduğundan emin olduğunuz ürünler kullanmalısınız.

✓ Gerçek bitkisel ürünler, içeriklerini tek tek yazmak zorundadırlar, lütfen aldığımız ürünün içeriğini inceleyin.

✓ İnternette aldığınız ürünlerin orijinalliğini ve sağlık bakanlığı onayını görmek için telefonunuza ÜTS (Ürün takip sistemi) mobil uygulamasını indirin ve aldığınız ürün üzerindeki barkodu okutun, herhangi bir şey çıkmazsa eğer aldığımız ürün orijinal olmayabilir veya Sağlık Bakanlığı onayı almamış olabilir dikkat!

Görsel: Canva

20 LİRAYA SAATLERCE ÇALIŞAN, ÇOCUĞU ÖDÜNÇ AYAKKABIYLA OKULA GİDEN KADINLAR:

Deprem derdi katladı

Aycan ÇİLOĞLAN
Antep

Antep'te Beybahçe ve Akdere'de kadınlarla depremin tahribatını daha ağır yaşıyor; üç kuruş ücretle ailesini geçindirmeye çalışıyor.

Depremlerin üzerinden yaklaşık iki ay geçti. Ekmek ve Gül ve Nar Sanat Derneği ile birlikte ilk günden itibaren Antep'in emekçi semtlerinde depremde can havliyle sokağa çıkan kadınlar ve çocukların yarasına merhem olabilmek için yoğun bir çalışma yürüttük, yürütüyoruz.

Depremden kısa süre sonra devletin çadırları boşaltma baskısının ardından çadırlarda kalan insanlar evle-

rine dönmek zorunda kaldı. Kimisi orta veya az hasarlı olan ama özellikle büyük çoğunluğu yoksulluktan kaynaklı insanca yaşamaya elverişli olmayan evlerde yaşama tutunmaya çalışan kadınları ziyaret ettik, dertleştik, bundan sonra ne yapabileceğimizi konuştuk. Ekmek ve Gül ve Nar Sanat Derneği olarak 2 Nisan'da Antep'te yapacağımız kadın buluşmasını birlikte nasıl örgütleyeceğimizi konuştuk.

ÇUVAL BAŞINA SADECE 20 TL ALIYOR

Evinde ziyaret ettiğimiz Hatice ile Beybahçe mahallesindeki evinde buluşuyoruz. Hatice'nin kocası fabrika işçisi, asgari ücret ile çalışıyor. 5 çocuğu var. Baktığımızda 7 kişilik aile asgari ücretle yaşamaya çalışıyorlar. Doğal olarak bu ücret onlara yetmiyor. Hatice evin geçimine destek için haftada 3 gün ceviz kırıyor. Günde 2 çuval ceviz kırıp karşılığında 20 TL alıyor. Kırdığı cevizin kabukları da kendine kalıyor. Onunla da tandır yakıp ekmek yapıyor. Söylediğine göre en çok da bu işlerine yarıyor. Sohbet sırasında Ekmek ve Gül'ün sınır tanımayan palyaçolar ile birlikte mahallede yaptığı etkinliğe getiriyor sözü; "Çocukları da büyükleri de çok sevindirdiler. Aslında biz palyaço gösterisini okulun bahçesinde yaptırmak istedik fakat okul kapalı olduğu için yan taraftaki parkta yaptık. Özellikle çocuklar çok mutlu oldu. Biz de gösteriyi izlerken o an depremi unuttuk. Kadınların yan yana gelip konuşması bile iyi geliyor insana. Bu yüzden 2 Nisan, kadın buluşmasının da çok iyi olacağını düşünüyorum". Gülizar da palyaço gösterisini kastederek "Her şey ekmek değil, bu da lazım insana" diyor.

GÜNLÜK 80 TL İLE 11 KİŞİYE İFTAR SOFRASI

Akdere Mahallesinde Fehime'nin kapısını çalıyoruz. 11 kişinin yaşadığı evin tenceresini kaynatma yükü Fehime'nin üstünde. Antep'in en büyük firmalarından birinde 20 yıl sigortasız hamallık yapan kocası artık bel fitiğinden dolayı bu işi yapamıyor, arada gündelik işler bulursa çalışıyor. Ailede yaşayanların altısı mevsimlik tarım işçiliği yapıyor. Sarımsak hasatı zamanı Araba'ya gidip tarlada çalışıyorlar. Geçen yıl kişi başı aldıkları yevmiye 100 TL'ymiş; "Bu yıl asgari ücret yükseldi, bizim de yevmiyelerimiz 150 TL olur herhalde" diyor Fehime. Sarımsak işi bir ay kadar sürüyor, o da her gün değil. Sipariş geldikçe çalışıyorlar. Sarımsak bittikten sonra da sezon bitene kadar nerede tarım işçiliği çıkarsa oraya gidiyorlar. Fehime de Hatice gibi aile bütçesine katkı sunmak için ceviz kırıyor. Günlük kazandığı 80 TL ile iftar yemeği hazırlıyor 11 kişiye. Diyanet'e baktarsak bir kişinin yemek masrafı 70 TL, peki Fehime nasıl 80 TL'ye 11 kişiye yemek hazırlıyor? Cevabı ancak bu mucizeyi gerçekleştirenler bilir...

OKULA GİDERKEN AYAKKABI ÖDÜNÇ ALIYOR

Fehime'nin büyük kızı Payam, eşinden ayrılmış ve bir buçuk aylık çocuğu ile aile evine dönmüş. Diğer kızı Türkan nişanlı ve evlilik hazırlığı yapıyor. Öteki kızı Elem açıktan liseyi bitirmiş ve üniversite okumak istiyor; "Okumaktan başka şansım yok" diyor. Küçük kız Fatmanur 6. sınıf öğrencisi ama okula giderken giyecek ayakkabısı yok. Okula giderken komşu çocuğunun ayakkabısını ödünç alıyor. Sohbet sırasında konu seçimlere ve cumhurbaşkanının halktan helallik istemesine de geliyor. Seçimlerden umutlu olduklarını dile getiren kadınlar helallik meselesine gelince; "Hakkımızı helal etmiyoruz. Çünkü bile bile insanları ölüme gönderdiler, bilerek zamanında gelmediler" diyorlar. Kadın buluşmasına davet ettiğimizde de ise; "El ele omuz omuza olmalıyız. Biz hem geliriz hem de çevremizdeki kadınları getirmek için çalışırız" diyorlar. 2 Nisan'da görüşmek üzere vedalaşıp ayrılıyor.

Koca bir hayat 7 bavul: Namıdiğer Kızıl Rosa

Jülide Kural'ın nefis oyunculuğuyla canlanan Rosa Luxemburg, bildirileri, çiçekleri, kitapları ve şapkaları ile umudunu asla yitirmeyen, tüm inancıyla mücadele eden bir kadın devrimci olarak bugün yaşıyor gibi sahneleniyor

Pınar ÇETİNKAYA

U sul usul ışıkları açılıyor sahnenin ama hâlâ her yer loş. Bir bavulun üstünde oturan ufak tefek bir kadın nasıl öldürüldüğünü anlatarak başlıyor hikayesine ve diyor ki "Ben Rosa. Namıdiğer Kızıl Rosa." Rosa Luxemburg. Sahnede alabildiğine az eşya var, dekor yok desek yeridir. Ancak tüm dekorların, tüm araçların yerine geçecek Jülide Kural ya da sosyalist bir devrimci olan Rosa Luxemburg karşılıyor bizi. Her sözü, vurgusu, coşkusu, üzüntüsü, haykırışı kalabalık bir oyuncu kadrosuyla çıkarılmış bir hayat temsili adeta. Bir bakıyorsunuz ilk aşkı Leo Jogiches olmuş, bir bakıyorsunuz sevgili arkadaşları Lulu ve Clara Zetkin, kimi zaman Alman Sosyal Demokrat Partisinin revizyonistlerinin, kimi zamansa Alman faşizminin yansıması oluyor sahnede. Shakespeare'in hayatı tiyatro metaforuyla tariflediği bu dizeler "Bütün dünya bir sahnedir/ Ve bütün erkekler ve kadınlar sadece birer oyuncu.../ Bu sahneye girerler ve çıkarlar. /Bir kişi hayatı boyunca birden fazla rolü oynar (...)" Kural'ın sahnesinde can buluyor yeniden. Leo'nun aşkı Rosa, Polonyalı ailesinin asi kızı Rosa, faşizmin ve kapitalizmin düşmanı genç devrimci Rosa, Marksist entelektüel Rosa, parti işçisi Rosa, arkadaşlarıyla eğlenen

şarkılar söyleyen Rosa, tüm bu rollerinden altından mücadelesiyle kalkan Rosa Luxemburg olarak sahnenin bir o köşesinde bir bu köşesinde...

CANI KANIYLA ROSA

Tiyatro gösteri sanatlarının arasında sözün eyleme dökülmesi, yansıması açısından görülecek en metaforik dallardan biri. Kural, Luxemburg gibi politik bir hayatı didaktik anlatıdan çıkarıp canlı kanlı bir kadın olarak karşımıza çıkarırken metaforlarla bezemiş sahneyi. Aynı zamanda tiyatro salonunu adeta miting meydanına, konferans salonuna çevirecek kadar da gerçekçi anlatı şekli tercih etmiş. Sahnede yedi adet farklı büyüklükte ve renkte bavul konulmuş. Her birinin üzerine Luxemburg'un hayatında mihenk taşı olan yolculuklar ve mekanların ismi yazılmış. Zamoscz ve Varşova bavulunu eline almasıyla başlayan çocukluk anlatısı ve sakatlanma hikayesi, ailesinin kız çocuğu olarak ondan beklediği normları anlattığı ilk bellek oluyor. Bu bavulların içinden o dönem elbise içlerine veya dışına kullanılan bir bel korsesi çıkıyor ve Luxemburg bu korseyi ve toplumsal

rolünü nasıl reddettiğini bavulu kapatıp bir köşeye atarak gösteriyor. Zürih bavulu ile 15 yaşındayken tutuklanma tehlikesi ile karşılaştığı için kaçtığını, biricik aşkı Polonyalı devrimci Leo Jogiches'le tanışmasını anlatıyor. Kalan diğer bavullar ise Berlin, Paris, Lenin, Hapishane gibi hayatının akışında önemli olayların konu olduğunu gösteren bir anlatıyla sunuluyor izleyiciye.

İÇİNDEKİ BAVULLARI TOPLAMA ZAMANI

Bagaj belki de bellek için en bilinen metaforlardan biridir. Biriktirdiğimiz her an, bilgi, hayata dair her şeyimiz bizleri oluşturan bagajlarımızdır. Ve o bagajlarla birlikte yol alırız hayat boyu, hatta gittiğimiz yerlerde. Rosa Luxemburg, çocukluğundan itibaren bagajını elini alıp yollara düşmüş, her zaman kendini geliştiren toplumun bagajlarına sığmayan bir devrimci olmuştur. Kimi zaman o bagajları tıpkı Jülide Kural'ın sahnede kaydıracağı gibi geride bırakmayı göze almış cesur bir kadındır. Kimi zamansa -Berlin bavulunda olduğu gibi- üzerine çıkmış kitlelere "Bütün dünyanın proleterleri birleşin. Yaşasın dünya proleter devrimi!" diye çağrı yapacak bir birikim temsilidir. Kural'ın Berlin bagajının üzerinden çağrılar yapması

tesadüfî değildir, aksine Rosa Luxemburg'un Kızıl Rosa olarak hafızalara kazınmasının nişanesi olan mücadele şehridir Berlin. Kural, Luxemburg ve biricik aşkı Leo ile ayrılıklarının üzerine şu sözleri söyleyerek bavul-bagaj metaforunu doğrudan işaret etmektedir: "Kendi içindeki bütün bavulları toplama zamanı Rosa". Leo'ya dair sevgili belleği son bulsa da ölüm anlarına kadar devrimci mücadeleleriyle dolu olan bagajları hep onlarla beraber olmuştur. Rosa Luxemburg gibi birçok ülke, şehir gezmek durumunda kalmış olan bir kadın devrimci için çarpıcı ve yaratıcı bir sahne metaforu olmuştur bavullar. İçlerine koyduğu bildirileri, çiçekleri, kitapları ve şapkaları ile umudunu asla yitirmeyen, son ana kadar tüm inancıyla mücadele eden bir Rosa Luxemburg'tur karşımızdaki.

Oyunun sonunda ise Kural'ın sarıldığı sade, kırmızı kumaş ile "Vardım, Varım, Var olacağım!" sözleri adeta her birimizin haykırışı gibidir. Tüm hayatını sosyalizm mücadelesi ile saran Luxemburg'un Kızıl Rosa olarak mücadelemizde ve belleklerimizde yer etmesinin sarınma imgesiyle verilmesi ise böyle bir tiyatro izlemenin hazzını bıraktı bizlerde.

İnceliklerin romanı: Kirpinin Zarafeti

Elif Ekin SALTIK

Paris'in merkezinde, üst sınıf insanların yaşadığı gösterişli bir apartman. 27 yıldır o apartmanda çalışan huysuz, sevimsiz bir kapıcı gibi görünen, kendini çirkin addeden ancak müzik, resim ve felsefe meraklısı, Rus edebiyatı ve Japon sineması tutkunu 54 yaşındaki Renée. Çok bildiğimizi sandığımız kapıcı karakterlerinin aksine entelektüel bir kapıcı o. Yaşamını kendi anlatısı ile tanıyoruz. Paloma ise bu apartmanın zengin sakinlerinden bir ailenin zeki, üstün yetenekli fakat içe dönük 12. yaş gününde intihar etmeyi planlayan küçük kıızı. Ona, karakterine, iç dünyasında sakladıklarına ise tuttuğu gün-lüklerle dahil oluyoruz.

İkisi de farklı sınıflardan ayrıca ikisi de

utangaç... Ancak iç dünyalarında

barındırdıkları

zenginlik, aynı apart-

manda yaşayan ve sınıf

ayrımının kendini çok

net hissettirdiği bu

iki yaşamı insanın

inceliklerine ait

bağlarla birbirine

yakınlaştırıyor.

İşte burada o

bağı açığa çıkar-

karan da

apartmana taşınan

Japon Kakuro oluyor. Bu

sessiz, içe dönük ancak

özlerinde adeta bir

hazine barındıran

insanların içinde

yaşadıkları renkli dünyayı,

hayatın akışında

hiçbirimizin dikkatini çekmeyenleri

bize apaçık gösteren bir

dostluğu anlatıyor Kirpinin Zarafeti.

Kendi de felsefe öğretmeni

olan Muriel Barbery'nin felsefi

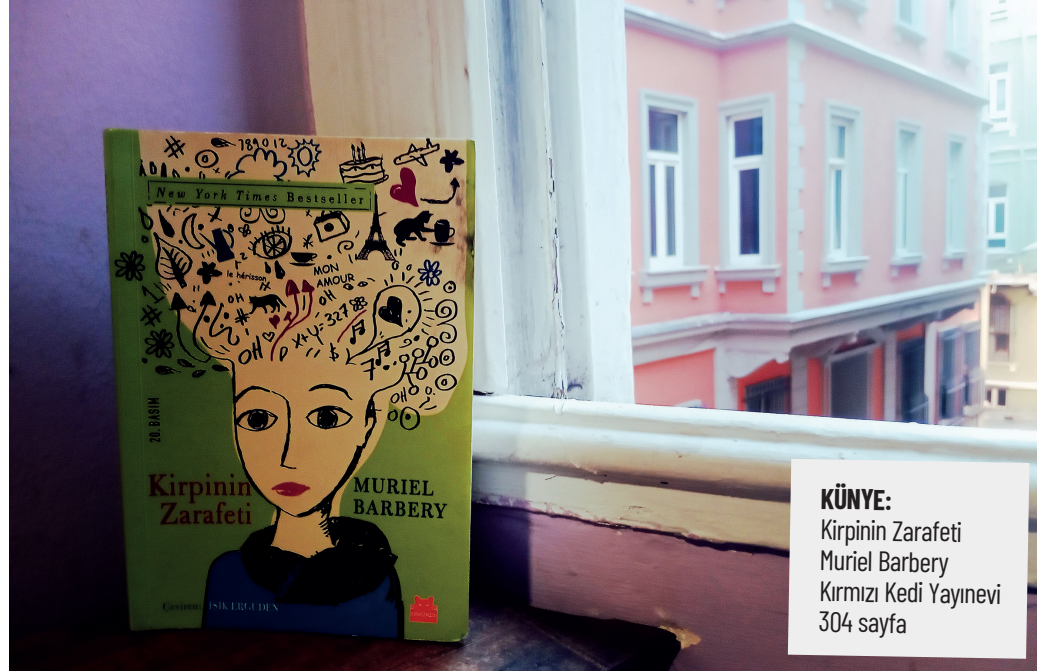
öğelerle harmanladığı, okuyucuyu

sarıp sarmalayan Kirpinin Zarafeti'ni,

Fransızcadan çeviren

ise Işık Ergüden. Kirpiller gibi dikenli

kabuklarının al-

KÜNYE:

Kirpinin Zarafeti
Muriel Barbery
Kırmızı Kedi Yayınevi
304 sayfa

ında bambaşka hayatları olan güçlü kadınlara, o dikenleri birbirine değdirmeden kurulan nahif dostluklara adanan bir kitap adeta.

İKİ İNSANI BİRBİRİNE YAKINLAŞTIRAN ORTAK NOKTALAR

Renée'nin tek istediği mutlu birkaç anısının olması için rahat bırakılmak. İşte tam da bu yüzden klişelere uygun davranıyor. Nüktedan, espriden anlıyor. Her konuşmasında da bu açığa çıkıyor. Hayatına, kendine, etrafındaki insanlara alaylı bakıyor, onlarla adeta dalga geçiyor. Apartman sakinleri onu küçümserken o çoktan lafı geddiğine koyuyor verdiği cevaplarla. Hayatı çekilebilir kılmak için ciddiyetten biraz uzaklaşabilmek gerekmez mi sizce de? Yenilikler, yeni yaşamlar onun aşılmaz sanılan duvarlarını aşana kadar yaşamı aşağı yukarı bu şekilde.

Paloma ise yazının girişinde de söylediğim gibi çok zeki bir kız çocuğu. O kadar zeki ki bazen bunu saklama gereksinimi duyuyor, çünkü bundan dolayı sorun yaşamak istemiyor. Paloma ayrıca yetişkin olmaktan korkuyor, çünkü yetişkin olmak demek çevresinde gördüğü yetişkinlere dönüşmek demek. Memnun değil hayatından, ailesi gibi olan zengin yetişkinlerden şikayetçi. Yaşamayı bilmediklerini ve yetişkinlerin önünde sonunda çocukları da bu anlamsız hayatın içine çektiklerini düşünüyor. İntihar etmek istemesinin sebebi de aslında bu, yetişkin olmayı ortadan kaldırmak. Renée de Paloma da toplumun kalıplarını reddeden iki insan, birbirlerini tanımasalar da ortak noktaları çok.

YARIN DAİMA BUGÜNDÜR

Renée ve Paloma'nın hayatları böyle sürüp

giderken Kakuro'nun onların apartmanına taşınması tesadüf olabilir mi sizce? Boşalan bir daireye taşınan bu kibar, sıcakkanlı ve ilginç adam apartmanda bir hareket yaratır. Kakuro sayesinde Paloma ilk defa onu dinleyen bir yetişkinle tanışır, Renée de ilk defa "görülen" biri olmaya başlar. Kendine karşı acımasız olan Renée görülen biri olmaya cesaret edebilecek mi sizce ya da Paloma, hayatın yaşamaya değer bir yanını bulabilecek miydi? Ne dersiniz?

İçinizi ısıtacak bir kitap bu. Kitabın ilk sayfalarının yavaş aktığını hissetseniz de kitabı bir an önce ilerletmek isteyecek kadar sürükleyici ve akıcı. Hikayeye felsefe, edebiyat ve film de eşlik edince daha keyifli olması kaçınılmaz oluyor. Kitap çoğu zaman gülümsetiyor, bunun dışında da düşündürcek çok şey veriyor. Sona erdiğinde ise yüzünüzde buruk bir gülümseme beliriyor. Yaşamın anlamını sorguluyor ve sorguluyor. Bize uygun görülen hayatı mı yoksa kendimize uygun gördüğümüz hayatı mı yaşamalıyız?

Son sözlerden önce kitabın Mona Achache yönetmenliğinde Türkçe "Yaşamaya Değer" adıyla beyaz perdeye taşındığını hatırlatmak isterim. Ben filmi izlemedim henüz ama okuduğum bir kitabı görsel alanda da izlemek benim için büyük bir zevk. Yazımın sonuna gelirken sözlerimi kitaptan bir alıntı ile bitirmek istiyorum.

"Yarımdan çekinmenin nedeni, şimdiki zamanı inşa etmeyi bilmemektir ve şimdiki zamanı inşa etmek bilinmeyince, bunun yarın yapılabileceği söylenir, ama bu da berbat bir şeydir, çünkü yarının daima bugün olduğunu görmüyor musunuz?"

MURIEL BARBERY KİMDİR?

8 MAYIS 1969 yılında Kazablanka, Fas doğumlu olan Muriel Barbery, École Normale Supérieure de Fontenay-Saint-Cloud' 1990 yılında girdi ve 1993 yılında felsefe alanından mezun oldu. Daha sonraki yıllarda Université de Bourgogne'de, bir Fransız lisesinde ve Saint-Lô'deki Institut Universitaire de Formation des Maîtres'de (öğretmen eğitim enstitüsü) felsefe dersleri verdi.

2000 yılında ilk romanı Une Gourmandise yayımlandı. Bu kitap on iki dile çevrildi. 2006 yılında çıkan ikinci kitabı Kirpinin Zarafeti (L'Élégance du hérisson) Fransa'nın en çok satanlar listesinde 30 hafta boyunca ilk sırada yer aldı, pek çok dile çevrildi. Barbery şimdilerde ailesiyle birlikte Kyoto'da yaşıyor.